GÖTEBORGS
UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.
Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.
Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.
All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.
If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

LUNDS
UNIVERSITET

UPPSALA
UNIVERSITET

Universitetsbiblioteket

Lev-
Sv.

TOLF

AF

ANNA WAHLENBERG.

TOLF

SKISSER

AF

ANNA WAHLENBERG.

STOCKHOLM.
ALBERT BONNIERS FÖRLAG.

STOCKHOLM.
ALB. BONNIERS BOKTRYCKERI 1893.

PASTORSKANS STORA MIDDAG.

Hela veckan hade man haft brådtom i det lilla pastorsbostället på Högkulla.

Domprosten skulle komma resande från staden för att hålla inspektion därnere i skolgården, och sedan den var slutad, skulle det bli stor middag hos pastorns. Förutom prosten hade man äfven inviterat kyrkoherden i grannsocknen, dennes fru, klockaren, två kyrkvärdar, nämndemannen, länsmannen, de fyra halta skollärarne och så naturligtvis sommargästerna i flygeln, herrskapet Hults med två barn, fruns mor och herrns syster.

Fru pastorskan var nygift, bara nitton år, lång, litet fet och såg bra ut. Fru Hult tyckte, hon var en smula dum. Herr Hult tyckte, hon var tyst och tafatt. Herr Hults syster tyckte, hon var klumpig, och fru Hults mor, gamla kaptenskan, tyckte, hon var ett litet våp.

Men pastorn själf tyckte, att hans lilla Helga var söt som en rosenknopp och lagade mat som en mästerkock. Han var nöjd med allt, hvad hon gjorde, och motsåg årets stora tilldragelse, Helgas första prostmiddag, med mycket lugn och stolta förväntningar, helst som man tagit en kokerska från staden.

För herrskapet Hults var denna dag visserligen icke någon så viktig dag, men den var heller icke utan sitt intresse. Högkulla låg långt från den lilla hemstaden och långt från grannar. Man led en betänklig brist på samtalsämnen, och hvarje afbrott i enformigheten var därför välkommet.

I flygeln var man emellertid icke så odeladt säker på, att festen skulle aflöpa med heder för värdfolket, i synnerhet inte för värdinnan. Man hade noga följt med alla förberedelserna, och de hade icke vunnit obetingadt gillande.

Fru Hult undrade, om de ämnade bjuda på fläskkorf från slakteribolaget i staden, ty hon hade varit nere på järnvägsstationen och sett en öfverklädd korg, som tillhörde pastorns, och när hon kände utanpå serveten, anade hon runda och välkända former. Herr Hults syster hade letat reda på, att de inte hade färskt smör i smördegen, och gamla kaptenskan hade sina misstänksamma blickar fästade på fönsterrutorna. Hon trodde, det var slarf med rengöringen. Och när kokerskan kom dagen före den stora dagen, så hade man inte mycket hopp kvar. Den människan kände

man alltför väl till. Hon hade bränt upp steken för borgmästaren, serverat råa legymer hos stadsfiskalens och låtit såsen skära sig hos postmästarens. Men naturligtvis hade de tagit henne, därför att hon var så billig.

Ändtligen randades den stora dagen.

Klockan nio på morgonen kom pastorskan in till Hults och bad att få låna porslin och silfver, och gamla kaptenskan, som nästan mera hade hand om hushållet än hennes sjukliga dotter, gick ut och räknade fram. Hon frågade sig litet för, om de hade det eller det. Och tänk, människorna hade ämnat ställa till kalas, utan att ha hvarken fruktknifvar, bordlöpare, vinbrickor eller ens en snygg geléskål.

Om de inte händelsevis haft sommargäster hos sig, skulle det just tagit sig fint ut.

Gamla kaptenskan anade, att här äfven behöfdes en smula handräckning med arrangementerna, och hon följde med, när sakerna buros öfver, för att se, hvad som kunde uträttas.

Men hur tafatt och oerfaren lilla fru pastorskan än var, så hade hon i alla fall sin stolthet för sig. Hon kunde inte förmå sig att begära hjälp af en person, som hon inte känt i mer än en månad, och med hvilken hon, otillgänglig som hon var, knappt talat femton ord.

Gamla kaptenskan fick stå och titta sig omkring i köket och fråga både hit och dit, men några frågor fick hon inte själf, och så måste

hon gå, utan att ha fått utöfva sin tillämnade tjänstaktighet.

Men hade hon inte fått begagna sina händer, så hade hon i stället begagnat sina ögon, och så fort hon kom in till sig igen, slog hon sig pustande ned i stolen midt emot sin dotter, utan att ens se åt stickstrumpan, som låg i fönstret och annars aldrig var ur hennes fingrar, så fort hon hvilade sin lilla runda gestalt på en stol eller soffa.

»Kan du tänka dig, Amalia, de ska ha stufvade morötter till kycklingen. Det syns då, att hennes pappa ä' skomakare!»

Och porslinet, det var då en brokig blandning, tre sorters tallrikar och omaka såsskålar. Och i sängkammaren skulle de duka småbord att äta vid! I sängkammaren!

Fru Hult, herr Hults syster och gamla kaptenskan skrattade så tyst de kunde, för att barnen inte skulle se så mycket af munterheten. Det måtte bli en rolig bjudning! Och det bästa var, att det där lilla våpet trodde, att hon förstod sig på allting så väl.

* * *

Klockan tre var det bjudet, och klockan tre kvart på tre kommo de fyra skollärarne upp på gården. Den ene haltade på höger ben, den andre på vänster, den tredje gick på krycka och den fjärde var styf i ena knäet. De kunde inte så

noga beräkna tiden för promenaden, och för sent ville de inte komma.

Men herrskapet Hults kom i alldeles lagom tid. Klockan två minuter öfver tre stodo de i dörren, och tre minuter öfver tre stod herr Hult i kakelugnshörnet och samtalade med domprosten, under det damerna sutto i förmakssoffan och sågo sig omkring.

Gamla kaptenskan hade till och med redan hunnit släta ut sina gröna, hängande mössband och göra två upptäckter, att den ena rullgardinen satt snedt och inte var riktigt uppdragen, och att de konstgjorda blommorna på spegelbordet voro mycket illa dammade. Och hon hann att göra ett dussin märkvärdiga upptäckter till, innan hon blef upptagen på annat håll, ty pastorskan dröjde betänkligt länge med att inbjuda sina gäster till smörgåsbordet.

Slutligen kom man likväl dit, men middagen hotade fortfarande att bli utdragen på längden, ty när man sedan hunnit bli placerad vid småborden, var värdinnan försvunnen igen, och man fick sitta där och vända på gafflarne och se på hvarann. Gästerna höllo nästan på att bli hungriga på nytt, det vill säga alla utom de fyra skollärarne, ty de hade ännu inte slutat smörgåsbordet, och det såg ut, som om de trodde, att de inte skulle få mera mat.

Till sist kommo emellertid soppan och värdinnan in, nästan lika varma bägge två.

Lilla Helga öste för, trugade och bjöd, kastade oupphörligt ögonen kring rummet för att se, om någon ville ha mer, for med näsduken öfver ansiktet och hade inte tid att säga ett enda ord mer än »var så god» och »får det lof att vara».

Men de fyra skollärarne hade hon inte något besvär med. De åto ändå.

»Ska' du inte ha något själf, min lilla vän?» frågade pastorn och klappade stolt sin duktiga lilla fru på kinden.

Men hon nickade bara helt tankspridt, såg sig omkring och var tvärt ute igen.

Paus.

Jungfrun kom in och tog bort en del, gick ut och kom in med ett fat, som hon ställde ifrån sig på smörgåsbordet.

Återigen paus.

Domprosten berättade historier, och man upphörde att tumma gafflarne för att skratta och höra på, naturligtvis med undantag af skollärarne, ty de hade inte tid. De voro fortfarande upptagna med att stilla sin aptit därborta vid bordsändan.

»Gud vet, hvad de ha att äta,» tänkte gamla kaptenskan, som reflekterade öfver allt. »Smörgåsbordet borde de efter all mänsklig beräkning redan ha hunnit att göra slut på.»

Hon började sakna sina glasögon, som hon glömt i tamburen, och dels för att kunna följa

med prostens minspel, dels för skollärarnes skull, beslöt hon gå efter dem.

Men då hon öppnade dörren, stannade hon bestört öfver den syn, hon fick se.

På en af tamburstolarne satt lilla pastorskan med ansiktet gömdt i en gammal kappa, som ristades af de krampaktiga snyftningar, som den skulle dämpa. Nu erinrade sig kaptenskan som en blixt, att unga frun sett besynnerlig ut nyss, när hon var inne ett tag och stod och skådade öfver bordet.

»Kära barn, hvad står på?» frågade den gamla frun, stängde sakta dörren efter sig, gick fram till klädhängaren och smekte det stackars, halfgömda hufvudet. Hur barsk hon än kunde synas, så var hon likväl både mor och mormor och van att torka tårar.

Helga lyfte hufvudet ur kappan och lade det i stället öfvergifvet mot sin nya väns bröst, men snyftade värre än förut.

»Hvad ä' det, kära hjärtandes?»

»De ha ätit upp den! De ha ätit upp den . . . !»

Snyftningarna blefvo konvulsiviska.

»Hvad ha de ätit upp?»

»Gö . . . gö . . . gösen . . .»

»Hvilka? Katten? Råttorna?»

»Nej. De där fy . . . fy . . , fyra . . .»

Det var de fyra skollärarne, som anammat den. Jungfrun hade i sin oskuld burit in fatet och ställt det på smörgåsbordet, utan att Helga visste af det, upptagen som hon var af att göra

såsen i ordning. Och de fyra halta, men för öfrigt friska skollärarne hade genast uppfattat det som en tillökning i smörgåsbordet. Och smörgåsbordet, det var för dem det. Det fanns inte mer än hufvudet och stjärten kvar af hela den präktiga fisken, som kokerskan hade sagt borde räcka till middag i morgon med, som var kalasets piéce de résistance, och som hon lagt upp så vackert! Å, om åtminstone prosten hade tagit för sig! A, de hade ätit upp hennes heder och rykte! Å, hon visste det, de skulle säga, att hon var snål och knusslig!

»Tyst, tyst, tyst, håll dig nu undan i köket bara, så ska du få se på någonting,» sade gamla kaptenskan, öppnade dörren, sköt in henne till kokerskan och försvann själf genom förstugudörren.

Om ett par ögonblick var hon tillbaka igen, kastade ett stort paket in i köket och trädde åter in i salen med glasögonen på näsan.

Pastorn såg litet orolig ut. Han tycktes icke lyssna till domprostens historier med tillbörligt intresse, utan lät sina ögon väl mycket spela omkring och helst åt tamburdörren. Men fru kaptenskan smålog åt honom, gick rakt fram till bordet och tog af locket till soppskålen, som ännu stod kvar.

»Ursäkta, snälla pastorn, men buljongen var så god. Lilla Helga har verkligen alltid så utmärkt mat.»

Den uppklarnande värden fick den äran att hjälpa henne, och när hon kom till sitt bord igen,

narrade hon till och med kyrkoherdens fru att följa sitt exempel. Och när kyrkokerdens fru åt mera, kunde naturligtvis de fyra skollärarne icke heller underlåta att lägga i dagen sin belåtenhet med fru pastorskans kokkonst. Det såg nästan ut, som om man tänkte börja middagen från början igen.

Men slutligen blef det för lång väntan för lilla fru Hult. Hon böjde sig småleende mot sin goda vän, kyrkoherdens fru, och hviskade halfhögt med visshet om att bli uppfattad med sympati.

»Jag tror, de gått och köpt fisken!»

Men hon fick strax svar på tal från ett oväntadt håll och på ett oväntadt sätt. Det var hennes egen mor, som höjde sin allra skarpaste röst.

»Hör du, min kära Amalia,» sade gamla kaptenskan, »nu ska du inte sitta och bita tungan af dig. Tycker du, det passar sig att yttra sig så i ett gästfritt hem, dit man blifvit vänligt inbjuden?»

»Men, snälla mamma . . .,» började fru Hult.

»Ja, ja, jag skulle just vilja se dig ställa till en middag för femton personer och fyra ulfvar. För de ä' inte annat än ulfvar, de där vid smörgåsbordet,» sade den gamla frun med ett grymt ögonkast på de fyra.

»Men, mamma . . .»

»Ja, jag skulle bara velat se dig göra det vid nitton år! Herre gud, ett barn på nitton år! Jag får säga, jag tycker hon reder sig utmärkt.»

»Hm . . .,» mumlade fru Hult.

»Hm . . .,» sade gamla kaptenskan, så ond att det lyste om henne. »Man säger inte 'hm' om värdinnan i huset!»

Hennes dotter var röd, hon med, och höll på att svara något, men med detsamma öppnades dörren för ett stort rykande fat. Det var fisken, en väldig gädda, som låg i krum, men ändå knappt fick rum inom bräddarne. Helga gick omkring och bjöd tallrikar, och man började äta med en aptit, som var kryddad af den långa väntan.

Men nu var det också slut med allt dröjsmål. Stek och fågel och kakor och dessert kommo efter hvarann med iltågsfart, och kaptenskan gick omkring med sina fulla tallrikar och prisade lilla fru pastorskan. För kyrkoherden berömde hon lammsteken, för nämndemannen kycklingen, för länsmannen plommontårtan och för kyrkvärdarne den hembryggda likören; så fingo inte deras fruar en lektion i kokkonst morgonen därpå, så voro de då inte lika vanliga herrar, och fick inte pastorshuset efter den dagen rykte för att vara bästa mathuset på fem mils omkrets, så hjälper det då ingenting med agitationer.

Men när herrskapet Hults gick öfver gårdsplanen och kom till sitt igen, tog fru Hult sin mor i förhör.

»Säg mig nu, mamma,» sade hon, »hvad gick det åt dig? Förut hade du ju så mycket att anmärka.»

»Tyst,» sade gamla frun, »jag går och funderar på någonting.»

»På hvad då?»

»På hvad vi ska ha till middag i morgon.»

»Vi ha ju gäddan.»

»Nej, ser du,» sade gamla kaptenskan, »det ä' med den som så, ser du, att den ha vi redan ätit upp.»

SAMVETSKVAL.

»Nej, hon är omöjlig,» sade unge herr Stenvall, i det han tände sin cigarr och gick ut på den stora, sandade gården, där hans gode vän Victor Strömberg, husets tillfällige informator, höll på att undervisa sina disciplar i konsten att hoppa bock.

»Säger du det?» sade Strömberg och försökte skaka af sig en tolf års pojke, som kommit flygande och satt sig fast i nacken på honom.

Ja-a. Det gick då öfver hans förmåga att begripa hur hans syster kunde vara god vän med en sådan liten gås och till på köpet bjuda henne ut på landet enkom för att pina folk. Han hade nu suttit och pratat med henne och varit artig en hel halftimme, och hon hade bara sagt nej och ja och jaså och rodnat som en kräfta, så fort man sagt en komplimang.

»Men, hon har tusan så vackra ögon,» sade Strömberg, tiggde en cigarr, kastade pojkarna i en hög på sandplanen och följde med Stenvall nedåt parken.

»Det rör mig inte. Det ä' ett litet höns.»

Den blifvande possessionaten var så arg öfver att behöfva gå och anstränga sig med att vara artig och belefvad mot den stackars lilla fröken Dahl, att han funderade på att resa bort de tre dagar, som återstodo af hennes vistelse på herrgården.

Men Strömberg var hans vän i nöden. Han slog honom på axeln och lofvade honom att rädda trefnaden på Lindeby. Han skulle nog gaska upp flickan. Det var väl inte för inte han legat sex terminer i Upsala och lärt sig lefva lifvet.

Så fort de kommo hem från sin promenad, började han också genast arbeta på att infria sitt löfte. Hans taktik var att försöka sätta i gång en liten stilla kurtis med lilla fröken Dahl, trots hennes tystlåtenhet och omöjlighet, och han kastade sig in i sitt företag med en ovanlig energi.

Just som de båda flickorna sprungo förbi dem i förstugan för att gå ner och gömma sig i bersån igen med sin bok och sina handarbeten, stannade han och ropade åt fröken Bertha Stenvall. Skulle de inte fara ut och ro?

Hon vände sig om och såg på fröken Dahl.

»Ska vi, Gerda?»

Gerda svarade antingen alls ingenting eller också ingenting som hördes. Men fröken Stenvall

tycktes heller inte bry sig om att höra på hvad det var, ty hon vände sig omedelbart till Strömberg igen och upplyste att de inte hade någonting emot saken. Hon hade förmodligen haft nog af tête-à-têterna i bersån.

Och så foro de ut på sjön.

De båda herrarne skötte hvar sin åra. Fröken Stenvall styrde och fröken Dahl satt på ett af sidosätena bredvid henne, tittade på sina fingrar, som hon släpade i vattnet, och lutade ned hufvudet, så man inte såg en skymt af ansiktet under den stora hatten, som var tämligen smaklöst klädd med ljusgröna band och ett par skära rosor. Hon var för öfrigt inte vidare hvarken modernt eller stiligt klädd. Den brunrandiga klädningen var för kort i lifvet och för vid i kjolen, och de brednäsiga skorna sågo en smula klumpiga ut. De voro bestämdt inte gjorda hos en första klassens skomakare.

Kandidaten, som lagat att han fått akteråran, satt och undrade från hvad slags societet hon kom. Hon var dotter till någon skolfux i Stockholm, det visste han, men det förekom honom högst troligt, att om denne skolfux också nu bodde i staden, han dock flyttat dit helt nyligen efter att ha tillbragt en längre tidsföljd i någon landsortsvrå. Denna åsikt hindrade honom likväl icke från att upptaga en konversation med den unga damen, som om hon hört till den värld, som lefver med.

Hade hon nyligen gjort någon utrikes resa?

Nej.

Hade hon inte sett Rhenfloden?

Nej.

Tyckte hon om att dansa då?

Ja.

Hade hon varit på många baler i vinter?

Nej.

Inte på Värmlands gille en gång?

Nej.

Men han hade varit nere på den balen, och han tyckte precis, att han sett henne där, fastän han inte haft den äran att bli presenterad.

Jaså.

Detta enkla »jaså» tillika med ett illa kväfdt fnitter från fören gjorde en paus i samtalet. Men Strömberg var inte den, som gaf tappt så lätt, han.

»Fy, fröken Dahl, jag tror ni sitter och skrattar,» sade han.

»Jag? Nej, visst inte,» sade hon.

»Jo, ni sitter där bakom hatten och skrattar.»

»Nej, då,» sade hon, men tittade verkligen fram ett litet tag.

»Tror ni inte jag hör det? Jag har sagt nånting dumt, förstås. Och så gör ni narr af mig. Det ä' så likt fruntimmerna, det. Kan ni åtminstone inte säga hvad ni skrattar åt?»

»Jag skrattar ju inte,» sade hon. Men med detsamma fnissade hon till ett litet ovant, tyst skratt.

»Ser ni det! Nu ser ni allihop att hon sitter och skrattar åt mig,» utbrast Strömberg och lade båda armbågarna på åran, så att den kom i vädret.

»Och jag, som trodde att ni var en så ovanligt snäll och högsinnad ung dam.»

Denna hans goda tanke om henne belönades med ett nytt skratt under hatten.

»Tycker ni verkligen att jag ä' så fånig och dum?» frågade kandidaten i jämmerlig ton.

Men då skrattade hon, så att hon glömde bort både att hålla hatten för ansiktet och handen i sjön. Hon vände sig till och med om, skrattade så att hon visade alla sina jämna, små tänder och såg honom rakt in i ögonen. I ett sällskap, där hon inte ensam behöfde vara dum och tafatt, var det inte så omöjligt att känna sig hemmastadd.

Och i fören och aktern sutto herr och fröken Stenvall och förundrade sig öfver hvad de sågo. Det var inte ens nog med att lilla fröken Dahl skrattade. Hon lät äfven kandidaten få hålla sin hand, under det hon afgaf en uppriktig och högtidlig förklaring, att hon alls inte tyckte illa om honom och inte haft någon illasinnad mening att göra narr af honom. Och till yttermera visso gick hon in på att hjälpa honom ro, hvilket efter hans undervisning utfördes på det viset, att hon lade båda sina händer öfver hans och sköt på åran.

Hon kunde som genom ett trollslag både tala, svara och se på folk, och den stora hatten kom allt högre upp i pannan, så att till och med herr Stenvall kunde se, att hon hade vackra ögon.

Det var en riktigt liten munter roddtur de fingo, och den glada stämningen afbröts icke ens då de kommo upp på land. De sprungo i kapp

till grinden och spelade krona och klave, då de andfådda satte sig att hvila på gårdssätena. Den förvandlade fröken Dahl visade sig visserligen vara en ung dam med ett något stillsamt sätt, men hon kunde vara med om hvad som helst, och skratta kunde hon alldeles märkvärdigt hjärtligt och klart och vackert. Bertha, hennes goda vän och skolkamrat förvånade sig öfver, att hon inte lagt märke till det förut. Det var alldeles som om kandidaten hade lärt henne den konsten.

Och Victor Strömberg, han gick omkring så stolt och säker som en segerherre, och gjorde då och då små miner åt Stenvall. Men han var klokare än de flesta segerherrar. Han tänkte också på att bibehålla fördelarna af sin seger, därför fortsatte han som han börjat med sin lilla oskyldiga kurtis. Det var ju bara tre dagar hon skulle vara där, så leken kunde då aldrig hinna bli farlig för henne, om hon också skulle vara så dum att gå och inbilla sig någonting.

Gingo de ut och promenerade, var han självskrifvet Gerdas kavaljer. Han plockade blommor åt henne. Han serverade henne vid måltiderna. Han skar henne en enkäpp och bad att få rista hennes namn på kryckan, och när den var färdig och hon såg på den, stod där: »Lilla Gerda».

Det var nästan litet närgånget, och hon blef först allvarsam och rodnade, men då han frågade om det passat bättre med »Stora Gerda» eller »Söta Gerda» eller »Vackra Gerda», skrattade hon och tog emot presenten.

Andra dagens kväll hade de varit ute på en längre promenad, och under hemvägen plockade flickorna nyponblommor. Gerda hade just hittat på en buske, hvars blommor hade en sådan vacker, skär färg, och hon hade redan händerna fulla och skulle hoppa öfver diket, då hon plötsligt skrek till. En gren, som hon böjt upp, hade slagit tillbaka och rispat upp fingret ganska betydligt. Blodet flöt ymnigt ur den djupa skråman, och hon skyndade sig att linda näsduken kring handen.

»Får jag se,» sade kandidaten. »Jag ska bli kirurg, som ni vet.»

Och utan att fråga efter hennes protester, tog han bort näsduken, undersökte såret, runkade på hufvudet som en gammal allvarsam och bekymrad doktor, och drog upp sin egen näsduk för att anlägga förband.

»Nej, tag min,» sade Gerda.

Han undersökte den lilla tyglappen med det broderade namnet, skakade åter på hufvudet, men ref slutligen af en remsa, där den icke var blodig, och skötte om fingret efter alla konstens regler.

»Och den här,» sade han, då det var gjordt och de gingo bredvid hvarann på landsvägen igen. Han höll upp den misshandlade näsduken. »Den får jag väl som läkararvode?»

»Ah, hvad skulle ni med den blodiga trasan att göra?» tyckte Gerda och försökte draga den ifrån honom.

Men han höll den fast. Han ville alltid ha något minne af dem han haft roligt med, och att

den var blodig, det var ju så mycket bättre. Hennes blod, det var ju något af henne själf, det. Och så tiggde han och bad.

Gerda sade nej och nej och nej, men allt långsammare, och hon kunde inte låta bli att småle på samma gång. Det var så roligt att höra honom be, och sommarkvällen var så vacker, och luften så ren och ljum, och fälten doftade, och himlen stod så ljus och rosenskiftande öfver dem.

Att han kunde be så länge om en sådan liten obetydlig småsak! Hon tordes inte se på honom, för hon visste att han såg på henne, och därför såg hon bara på vildrosbuketten, som hon vred mellan fingrarna. Men hon log som förut. Det var så lustigt att gå så där framåt vägen.

»Hvad gör nu det? Hvad gör nu det?» sade han.

Och så fick han den. Hvad gjorde det? Det var ju ingenting att tala om.

* * *

Då de båda ungherrarne hade kommit upp för trappan och sagt god natt för att skiljas för natten och gå hvar och en till sitt lilla vindsrum, ropade Stenvall vännen tillbaka.

»Akta dig du,» sade han.

»Akta mig! För hvad?»

»Hon är kär i dig. Det kan jag slå vad om. Hvarför skulle hon annars ha gifvit dig näsduken?»

Såå, han hade sett det, fastän han och systern hade gått så långt förut. Kandidaten mumlade något om dumheter, lappri och folks prat, gick in till sig och slog igen dörren. Men under det han klädde af sig, började han fundera.

Skulle hon verkligen inbilla sig något? Flickor äro förstås alltid så kvicka att tro sådant där, bara det sägs några vackra fraser. Och hon var ju en sådan liten gås, som allting gick i och som tog allting så förbannadt allvarligt. Rätt söt förstås, till och med mycket söt. Men inte var det någonting för honom. Han skulle göra karrier, bli en ryktbar läkare och ha en stilig fru, som hade bra med pengar. Lilla Gerda, fattig, tafatt och obetydlig, var då ingenting att tänka på, och gick hon och byggde upp luftslott af ingenting, så fick hon skylla sig själf.

Men oaktadt han gjorde allt för att freda sitt samvete och redusera näsdukshistorien till en bagatell, hade han likväl svårt för att somna, och han lofvade sig att aldrig mer leka med så där unga och oerfarna flickor, som taga allting på allvar.

* * *

Följande morgon gick han med flit så sent ner, att han skulle försumma den gemensamma frukosten, och då han kom in i salen, såg han också till sin förnöjelse att de andra redan ätit och lämnat rummet. Men när han kom ut i för-

stugan, väntade honom en öfverraskning. Vid fönstret strax invid trappan stod Gerda och läste i en bok.

Brukar folk någonsin ställa sig i en förstuga för att njuta af lektyr, och hur kom det sig att hon var ensam, hon, som annars alltid hängde Bertha Stenvall i kjolarna och aldrig tog ett steg utan sällskap?

Det var så påtagligt arrangeradt, att vreden steg honom åt hufvudet. Men han höll god min, hälsade artigt, då han gick förbi, sade att han skulle servera pojkarne en portion bildning och sprang uppför trappan till andra våningen. Alltihop hade gått så hastigt, att hon icke hunnit säga ett enda ord, fastän hon fällt ner boken och sett på honom med ett par stora, menande och väntande ögon.

Således tog hon det verkligen allvarsamt! Men han skulle nog akta sig. Det var bara att hålla sig undan, och en och en half dag skulle väl lätt gå.

På hela förmiddagen syntes han inte till, och vid middagsbordet var hans sätt visserligen muntert som vanligt, men ändå en smula reserveradt. Han hade inte ett enda förslag att göra för eftermiddagen och tänkte just försvinna, då Stenvall frågade om de skulle taga sig ett parti krocket.

Det var nu inte godt att komma ifrån den saken, och så följde han med ned på gårdsplanen. För öfrigt hade han förhärdat sig betydligt under förmiddagen. Hvad rörde det honom om den lilla

fröken gick och väntade och funderade. Det var då ingenting att låtsa om.

Han var ogenerad som förut, men aktade sig noga att lägga sitt klot så, att det kunde ge anledning till något närmande från fröken Dahl.

Bäst som han stod tämligen långt bort på banan, kom emellertid ett klot susande rätt åt hans håll, och efter kom lilla Gerda, tog fatt i det och lade upp det vid bangränsen, alldeles där han stod. Då hon reste sig upp, såg hon på honom och närmade sig litet.

»Kandidaten . . .» sade hon, men tystnade och blef röd som blod.

Han låtsade som om han ingenting hört och gick bort för att ge ett råd åt Bertha, som just skulle slå. Men det jäste inom honom. Aldrig hade han kunnat tro den där lilla blyga, tafatta flickan om att vara så djärf och förslagen. Det var verkligen egendomligt att bli jagad så där! Men hon skulle inte komma längre för det, det skulle han minsann visa henne.

Hela eftermiddagen voro de tillsammans. De foro ut till en holme och drucko kaffe med de äldre och yngre medlemmarna af familjen Stenvall. På kvällen kom det främmande, och man tog sig en svängom på den stora verandan. Men fastän kandidaten både dansade med Gerda, satt bredvid henne och talade med henne, hade de likväl aldrig tillfälle att yttra ett ord, som inte andra hörde på.

Han kunde ibland möta hennes ögon, som sökte honom med en frågande och orolig blick, men då smålog han för sig själf. Han kände sig utom skotthåll.

Så gick den dagen, och nu var det bara en förmiddag kvar. Hon skulle resa med middagståget.

Strömberg var nu så säker på att vara ifrån saken, att han följande morgon återtog sin sedvanliga, tidiga promenad, som han dagen förut inhiberade för att ligga och draga sig och komma för sent till frukosten. Men man skall aldrig triumfera för tidigt. När han var halfvägs hemåt och just öppnade grinden för att gå in i allén, hvem möter han under träden om icke fröken Dahl. Fröken Dahl uppe och klädd och ensam promenerande klockan sju på morgonen! Det var då också en märkvärdig energi hos en kvinna.

Hon rodnade förstås då de hälsade på hvarandra, men generade sig alls inte för att vända om och gå hemåt tillsammans med honom.

Strömberg talade om vädret och sommaren och skörden, och utbredde sig så vidlyftigt han kunde öfver dessa ämnen. Men det gick mycket trögt för henne att deltaga i samtalet. Efter en stund teg hon alldeles, och slutligen stannade hon och såg upp till honom med precis samma blick och började med precis samma ord som i går på gårdsplanen:

»Kandidaten . . .»

Och så tystnade hon och rodnade precis som då.

»Ja,» sade han för att säga något.

»Vill ni inte vara så snäll och ge mig igen den där näsduken,» sade hon helt tvärt.

Sså. Hon ville höra sig för på det viset. Det var nu ingenting han hellre ville än att ge henne igen den där olycksaliga tyglappen, men det gick icke an att göra det så där med detsamma. Det hade ju varit ren ohöflighet.

»Aldrig,» sade han.

Men då såg hon upp till honom med ett par ögon, så ängsliga och bönfallande, som om hon bedt om sin själs salighet.

»Jo, jo, jo! Ni får lof att ge mig den.»

»Jaså, det var vackert! Brukar ni alltid taga igen era vänskapsbevis?» frågade han.

»Det får man lof att göra, när de ä' så där dumma,» sade hon.

»Hvarför var det här så dumt, då?»

Hon teg ett ögonblick.

»Därför att ni kunde tro något om mig...» sade hon.

»Hvad då?»

Han kunde inte hjälpa det. Han måste våga sig ut på den tunna isen, fastän han kände hur den gungade.

»Att jag tyckte...»

»Att ni tyckte?»

»Att jag tyckte bra om er.»

Hon såg fortfarande ned i marken, var röd som blod, och handen på enkäppen darrade.

»Och det gör ni inte?» frågade han drifven som af en osynlig makt dit han inte ville.

De tego bägge två under det de gingo framåt tillsammans. Plötsligt lyfte hon upp hufvudet.

»Jag ska tala om en hemlighet för er,» sade hon. »Men då måste ni lofva mig att inte säga det för en enda, enda människa.»

»Ja,» sade han. Men han var rädd, riktigt rädd, så karl han var.

»Jag tycker om en annan,» sade hon.

Och tårarna stodo henne i ögonen. Det kostade på att göra den bekännelsen. Han gick helt tyst bredvid henne. Hon hade sagt det där på ett sätt, så det kändes nästan högtidligt.

»Och ni ville inte, att jag skulle bli kär i er?» frågade han slutligen.

»Nej, det hade ju varit synd.»

Det lät så komiskt, men på samma gång så enkelt och okonstladt, att hans lust att skratta dog bort med detsamma den kom. Här hade de gått och haft samvetskval bägge två. Men den som hade det renaste och ärligaste samvetet var visst lilla Gerda.

Och så fick hon sin näsduk, fastän det var en smula motvilligt han lämnade den ifrån sig. Han hade aldrig sett henne se så söt, rar och behaglig ut som nu, när hon stod och vek ihop den.

Hvem han nu var, som skulle få henne, byskolmästare, landtbruksinspektor eller något annat, så var hon bestämdt för god åt honom.

Och det dröjde många dar innan han kunde låta bli att tänka på den lilla tafatta flickan med de vackra ögonen och det ärliga samvetet.

"MIG LURAR HAN INTE..."

Det skulle bli bjudning hos de nygifta.

Hittills hade de bara haft några små enkla middagar för intimare bekanta, men nu började de allt lifligare känna sin oafvisliga förpliktelse att ställa till en större släkt- och vänsupé. Och slutligen blef dagen bestämd.

Herr grosshandlaren satte sig själf ned och skref bjudningskorten. Men just som han skrifvit »fru Amalia Akerblom» på ett af kuverten och tänkte sätta frimärke på, hejdades han af sin fru.

»Vet du, Rudolf, det ser bestämdt vänligare och anspråkslösare ut, om någon af oss själfva går upp och säger till henne.»

Ja-a, det fick hon rätt i. Enkefru Åkerblom var moster till unga frun, och man kom öfverens om, att det skulle taga sig bäst ut, om de närmaste släktingarna underrättades mera privat. Man

delade bjudningsvisiterna så, att frun fick de flesta på sin lott och herrn bara ett par, som han kunde göra på sin promenad till kontoret. Däribland var den hos moster Amalia.

Men när saken var uppgjord, satt lilla frun tankfull och tog ett djupt andetag.

»Suckar du, lilla Cissi?» sade den ömme äkta mannen och strök henne om kinden. Han trodde hon var bekymrad för allt bråk och bestyr som förestod.

»Ja, jag tänker på moster Amalia,» sade hon. »Nu skall hon väl komma barhalsad och i stor toalett igen och kluta ut Ebba som en papegoja. Jag riktigt skäms inför dina släktingar.»

Moster Amalia hade den lilla svagheten att vara förtjust i stor toalett. Då hon var ung, hade hon väckt uppseende för sin vackra hals och sina välformade armar, och fastän hon nu var öfver fyrtio år och tämligen bastant och fet, kunde hon inte märka, att denna skönhet aftagit. Tvärt om fann hon, att fylligheten förlänat den ökade behag, och hon försummade aldrig ett tillfälle att fortfarande låta den göra uppseende. Detta hade nu senast skett på en bjudning för fjorton dagar sedan, och hvart man kom fick man höra talas om moster Amalias hals och armar, fastän de den gången ändå varit ovanligt mycket beklädda.

Det var riktigt genant.

Nå, grosshandlaren kunde inte annat än medge, han också, att det var litet otrefligt. Men plöts-

ligt klarnade Cecilia upp. Hon hade hittat på ett sätt att undvika halsen och armarna, ett mycket enkelt och bekvämt sätt. Det var bara det, att när Rudolf kom upp och bjöd, skulle han framhålla, att det endast var en liten tillställning i all anspråkslöshet, och att hon på inga villkor finge komma med några pretentioner. Han kunde också gärna säga något om, att de inte hade så god råd och att rummen voro för små för att man skulle kunna ha många gäster på en gång.

Det verkar alltid angenämt, när nygifta människor låta enkla och anspråkslösa.

* * *

Klockan half åtta var det redan tändt öfverallt i våningen, och Cecilia gick omkring och såg efter om allt var i ordning. Till slut ställde hon sig framför salongstrymån och mönstrade sin egen lilla behagliga gestalt, omsluten af en spetsprydd, lilasfärgad ylleklädning med långt släp. Och hon fann allt ganska godt.

Då ljöd den första ringningen.

Hon vände sig om och lyssnade för att höra hvem det kunde vara, som var så precis. Men med detsamma tamburdörren öppnades och hon förnam röster därute, fick hon en liten smula hjärtklappning.

Det var moster Amalia. Hvad skulle det betyda, att hon kom så tidigt, hon som annars alltid

brukade vara bland de sista? — Ah, hon hade verkligen tagit det för hvardagslag! Cecilia blef på en gång nöjd och litet rädd.

Fem minuter därefter trädde fru och fröken Åkerblom in i salongen, frun klädd i svart siden, enkel och höghalsad, fröken, en liten flicka på sexton år, i en halfkort, smårandig yllekläding, efter utseendet en bättre, nysydd hvardagsdräkt.

Moster Amalia rynkade ögonbrynen och tvärstannade midt på golfvet, då hon fick se Cecilia i den ljusa toaletten.

»Blir det bal?» frågade hon, skärskådande värdinnan från alla håll.

»Å, för all del, kära moster, hur kan du tänka det?» sade den unga frun och skjutsade vårdslöst undan sitt långa släp. Det är ju bara en gammal sommarklädning, som jag får lof att nöta ut.»

Fru Åkerblom gjorde ingen vidare anmärkning, lät föra sig till soffan och satte sig ned, men var något tankspridd i sin konversation. Hon hade så mycket att se på. Så många ljus, som funnos i kronor och lampetter, så voro de tända. Hela våningen strålade i ett ljushaf. Här och där på småborden stodo vaser och skålar med friska blommor, och bakom pianinot hade man arrangerat en bladväxtdekoration, som såg ut att vara hyrd för dagen.

Man ville utmärka sig förstås och visa att man hade smak och sinne för det konstnärliga.

Om en liten stund ringde det igen och gästerna började infinna sig. Först kom kamrer Bergman med fru, han i frack, hon i en gulbrun sidenklädning och med mattgula espritfjädrar i håret.

Fru Åkerblom följde dem med ögonen hvart de gingo. Hon hade inga fjädrar i håret, hon, utan bara en tvåfärgad rosett, likadan som den hon bar i bröstet. Man brukar inte ha fjädrar i håret, när man är bjuden på en kopp te i största enkelhet och ett litet parti préférence.

Hon satt och falkade för att få tag i Rudolf eller Cecilia och göra dem ett par små frågor. Men det var omöjligt. De voro båda så uteslutande upptagna af sina nya gäster och höllo sig så långt bort, att de hvarken sågo miner eller vinkar.

De nästkommande voro återigen en herre i svart frack och en fru i kulört sidenklädning.

Moster Amalia började vända sig i soffan på ett litet nervöst sätt, lutade sig till sin dotter och gjorde henne ett meddelande, som hade till effekt, att den stackars flickan rodnade, såg olycklig ut och drog och sneglade på sin klädning, som om hon blifvit underrättad om, att hon fått en stor fläck på framvåden. Men hon fick inte länge fortsätta med sina självbetraktelser. Hennes mor stötte henne förstulet i sidan.

Två unga flickor i luftiga, ljusblommiga musslinsklädningar och långa musketörhandskar trädde

just öfver tröskeln, följda af sin far, liksom de andra herrarne i frack.

Moster Amalia flyttade sig längre upp i soffhörnet och slätade ut spetsarna på sin näsduk.

»Det här står jag inte ut med,» sade hon.

Och lilla Ebba gjorde sig så liten och såg så rädd ut som en råtta i en vrå.

Rågan var emellertid ännu inte lagd på måttet, men den kom i skepnaden af kommerserådinnan Hellander, en medelålders fru, kusin till värden. En flod af blekgrönt siden och svarta spetsar flöt omkring henne, då hon trädde in i salongen. Hennes moderna frisyr med den lilla locken nedhängande ur hårkullens midt var tydligen ordnad af hårfrisör och passade bra till den lilla spetsiga urringningen på klädningen.

Detta var mer än moster Amalia kunde bära. Hon steg hastigt upp och gjorde ett tecken åt sin dotter.

»Kom, Ebba!»

De gingo rakt fram till Rudolf och Cecilia, som höllo på att välkomna kommerserådet och kommerserådinnan, och moster Amalia klappade småleende sin systerdotter på axeln.

»Jag ville bara säga adjö,» sade hon hviskande. »Tack så hjärtligt för i kväll.»

Cecilia ryckte förskräckt till. Så djupt till sinnes hade hon inte trott saken skulle gå moster Amalia. Hon lade armen om hennes lif och gaf luft åt sin förvåning och ängslan, men det hindrade inte fru Åkerblom och hennes dotter att

taga ett lika hjärtligt och tacksamt farväl äfven af Rudolf och att sedan mellan raden af undrande gäster obevekligt styra kursen ut i tamburen.

Värdfolket följde dem. De ville inte på några villkor släppa dem ut, men moster Amalia var lugn och bestämd, frågade bara efter sin kappa och sin hatt, och det var först när hon fick tag i dem, som besinningen öfvergaf henne, och hon gömde ansiktet i näsduken och brast ut i konvulsiviska snyftningar. Den unga frun såg sig oroligt omkring. I hvilket ögonblick som helst kunde det komma en ny gäst. Men Rudolf var beslutsammare. Han tog den stackars öfver sig gifna damen under armen, förde in henne i sitt skrifrum, släppte också in Ebba och Cecilia, stängde båda dörrarna och lät så tragedien utveckla sig i lugn och ro.

Moster Amalia kunde först hvarken tala eller gå. Rudolf måste nästan bära henne, så tungt lutade hon sig emot honom. Men så fort han fått ner henne i soffan, fick hon sina krafter tillbaka, sprang upp och ropade på Ebba. De skulle gå tvärt. Men de gingo inte tvärt, för hon fick ett nytt anfall, så hon måste sätta sig igen, och när det var öfverståndet, föll hon sin dotter om halsen och berättade henne hur olycklig hennes stackars mor var.

Hon var föraktad och öfvergifven och förskjuten af hela världen.

»Kära, lilla moster, hur kan du säga så?» sade Cecilia. Och plågad af rättvisa samvetskval, försökte hon smeka moster Amalias upphetsade kinder och protesterade allt hvad hon kunde. Men det tjänade till ingenting, ty för fru Åkerblom existerade ingen där i rummet mer än hennes dotter.

Hon berättade för henne, att de båda voro ett par föraktade, små eländiga kryp, som inte hörde till den lysande societeten där inne. Och därför skulle de gå. Ja, därför skulle de gå.

»Å, kära moster! Å, kära moster!» sade grosshandlaren. Det var allt hvad han kunde säga, men så sade han det också för hvar gång han vände under sin häftiga promenad fram och tillbaka på golfvet. Cecilia steg slutligen upp och hviskade till honom att gå ut till gästerna. Det skulle bli skandal, om de voro ifrån bägge två. Och så ref han sig i hufvudet, gick ut och lät Cecilia ensam fortsätta kampen i skrifrummet.

Den tycktes emellertid inte komma att sluta hvarken snart eller lyckligt, och det enda, som höll fru Åkerblom kvar, var fruktan att möta de ännu ankommande gästerna. Ebba satt och vaggade hennes hufvud mot sitt bröst, och hon sade bara, att hon ville dö.

Den unga frun grubblade förgäfves öfver hvad hon skulle taga sig till. Det enda, som föll henne in, var att gå efter eau de Cologne, och det gjorde hon.

När hon skulle skynda öfver tamburen för att komma till sängkammaren, stötte hon på nya främmande. Det var Rudolfs syster och svåger, doktor och doktorinnan Lönnbom med son och dotter. Hon bara nickade och sprang, men hann ändå undra, hvarför de båda damerna inte togo af sina redan uppknäppta kappor, hvarunder de ljusa toiletterna skymtade fram, utan stodo och hviskade helt hemlighetsfullt med Rudolf.

Då hon kom igen, hade de redan lämnat tamburen.

Eau de Colognen gjorde emellertid ingen annan verkan än att moster Amalia fick lättare för att tala. Hon lyfte upp hufvudet och frågade Ebba, huruvida hon visste, om hennes aflidne far varit en hederlig man.

Jo, det visste nog lilla Ebba.

Då var det inte den orsaken, hvarför de voro föraktade. Hennes mor lät hufvudet sjunka igen och funderade vidare på, hvad det kunde vara, som gjorde dem utstötta här i världen. Nu hade hon det.

»Jo, ser du, Ebba, en vanlig häradshöfding, som han var, är visst mycket simplare än en grosshandlare.»

»Nej, men moster, nu är du inte snäll,» sade Cecilia.

»Och därför,» fortsatte fru Åkerblom, fullständigt ignorerande sin systerdotters tillvaro, »är det inte mer än rättvist, att man ställer så till, att simpelt folk klär sig efter sitt stånd.»

Cecilia torkade sina ögon. Hvarför hade hon inte låtit henne behålla sin hals och sina armar!

»Det är inte sant! Det är inte sant!» sade hon.

»Det är inte dumt påhittadt,» återtog moster Amalia. »Något sådant skulle vi inte kunnat hitta på. Eller hvad tror du, Ebba?»

»Nej,» sade lilla Ebba. Hon hade också gråten i halsen och visste knappt hvad hon svarade.

»Simpelt folk är inte så där kvicktänkta af sig, det vet du väl.»

»Ja,» sade lilla Ebba.

Men nu föll Cecilia in, nästan drifven till vältalighet af sitt samvetskvalda sinne. Hon skyllde fegt ifrån sig på sin man. Det var han, som ställt till alltihop genom att framföra bjudningen så galet. Men det var bara för han alltid var så anspråkslös och aldrig ville göra affär af sig och sitt.

När hon slutat, steg moster Amalia upp, blef stående ett par ögonblick lutad mot soffkarmen och fixerade henne.

»Det där vill du väl ändå inte, att jag skall tro,» sade hon.

»Jo-o . . .»

»Det lyckas inte, kära du. Men jag skall i stället tala om någonting för dig, som du inte vet.»

»Som jag inte vet?» upprepade Cecilia förvånad.

»Den förolämpning, som tillfogats mig och mitt barn, den gäller också dig.»

»Mig?»

»Det är han,» sade den vredgade frun, pekande åt den dörr, hvarigenom grosshandlaren försvunnit, och lutade sig närmare Cecilia, »det är han, som vill visa, att han har finare släkt än du.»

Denna nya synpunkt af saken gjorde systerdottern så häpen, att hon teg för ett ögonblick.

»Ser du, ser du, jag märker, att du bleknar,» sade moster Amalia. »Jo-o du, sådana kunna de äkta männen vara. Jag känner dem, jag.»

»Nej, men moster...»

»Men mig lurar han inte. Och det säger jag dig, Cecilia, *jag* kan bära den här förolämpningen, och *Ebba* kan också bära den, för oss drabbar den bara en gång. Men om du bär den, kommer du att få bära den många gånger.»

»Kära moster...»

»Lita på det, för en man, som efter tre månaders äktenskap bara sträfvar efter att förödmjuka sin hustru, han blir en tyrann. En tyrann, kom ihåg det!»

»Nej, men söta moster...»

»Och en dag skall du komma till mig och tacka mig för att jag öppnat dina ögon i tid. — Kom, Ebba!»

Hon samlade ihop sitt släp och gick stolt som en drottning mot tamburdörren, följd af lilla Ebba. Men innan hon hann öppna den, öppnades

i stället dörren från salen, och in kommo två damer i enkla, halfmörka ylleklädningar. Det var grosshandlarens syster, doktorinnan Lönnbom och hennes dotter.

»Se, där är ju Cecilia,» sade doktorinnan. »Vi ha letat efter dig i hela våningen.»

Därefter vände hon sig om och hälsade på fru Åkerblom.

»Å, hvad jag är glad,» sade hon, mönstrande hennes toilett, »att se någon mer, som inte är ljusklädd. Hilda och jag blefvo alldeles förskräckta, då vi kommo in i salongen. Vi hade inte fattat, att det skulle bli så storartadt, för Rudolf bjöd bara på te och en liten préférence.»

Cecilia stod förvånad och undrade, hvad allt detta skulle betyda, men innan hon hunnit reda sina tankar, hade de båda andra fruarna inlåtit sig i full konversation, och moster Amalia, som först sett reserveradt frågande ut, hade redan släppt sitt släp, började få ett mildare ansiktsuttryck och nickade bifall åt doktorinnans åsikt att äkta män äro alldeles omöjliga att använda till att skicka ärenden. Och när de kommit öfverens om den saken, började de trösta hvarann öfver sina toiletter.

Doktorinnan anmärkte visserligen med en suck, att fru Åkerblom åtminstone hade sidenklädning. Men då sken moster Amalia riktigt upp, klappade doktorinnan på axeln och sade, att när en ylleklädning var så smakfull som hennes, så var den lika god som om den varit af siden. Och så höllo

de med hvarann om, att man ändå trifs allra bäst i enkla toiletter. Och så sade doktorinnan, att lilla Ebba var så söt, att hon alls inte behöfde någon fin klädning för att vara vacker. Och så sade fru Åkerblom, att lilla Hilda såg så bra ut, att man aldrig tittade på hvad hon hade på sig.

Och så gick man ut i salen med så glada och leende ansikten, som om det varit femtio år sedan det spelats tragedi i det lilla skrifrummet bredvid tamburen.

Men just som doktorinnan skulle stiga öfver tröskeln till salongen, tog Cecilia fast i hennes arm och höll henne kvar.

»Jag tyckte alldeles ni hade ljusa klädningar, då jag såg er i tamburen,» sade hon.

»Ah, hur kunde du tycka det?» sade hennes svägerska. Men hon hade en skälm i hvardera ögonvrån.

Cecilia kysste henne på kinden.

»Så kall! Du kommer nyss utifrån,» sade hon.

»Ja, jag hade glömt min näsduk, och så gick jag hem igen, eftersom vi bo så nära.»

Cecilia kysste henne en gång till, men midt på munnen och mycket varmare än nyss.

»Schyss, schyss,» sade lilla doktorinnan, »tala aldrig om'et.»

FÖRLÅT!

På midsommardagen var det främmande i stora villan. Hela släkten var bjuden på middag, och man hade brådtom att få allting i ordning. Till och med Stafva fick hjälpa till inne, fastän hon redan för ett par år sedan, på grund af sin klena hälsa, slutat att vara husjungfru och nu bara gick och pysslade med de yngsta barnen.

Det var Elsa, som hade veckan och ansvaret. Hon for varm och röd omkring i våningen för att se, att ingenting fattades i dukningen och den allmänna ordningen, och att allt gick bra i köket. Hon ville riktigt utmärka sig i dag och visa sig vara en lika duglig husmor som sin äldre syster.

Allting gick också förträffligt. Då gästerna kommo, var maten färdig att serveras. Tant Ulrika berömde smörgåsbordet, morbror Knut åt två por-

tioner soppa, och innan halfva middagen gått, klappade farbror Anton henne på kinden. Han tyckte hon passade att snart bli fru, ty nu hade han sett tillräckligt för att veta att hon kunde göra en man lycklig.

Men man undviker icke sitt öde. Den här gången kom det med kycklingen.

Själfva rätten var det emellertid inte något fel på. Fåglarna lågo vackert skurna och upplagda på det stora fatet, och husjungfrun började bjuda omkring.

Men på en gång kände Elin, att hon blef röd som en pion. Där kom Stafva efter sin kamrat och bjöd legymerna. Men hur bjöd hon dem? Icke som det anstår och passar sig på en bricka öfverbredd med en finare liten duk, utan helt enkelt och urskogsaktigt, på en vanlig stor tallrik, hvars välkända form hon naivt sökt dupera bort medels en pålagd servet.

Elsa fick hastigt fatt i hennes klädningsarm.

»Hvar ä' brickan?»

»Emma har tagit den, och . . .»

»Tyst! Stafva har visst glömt bort att servera!»

Den unga husmodern reste sig från bordet, gick bort till buffeten, plockade hastigt och nervöst bort paraduppsättningen af punschkaraff och glas, tog den tillhörande brickan, bredde en servet öfver den och flyttade på legymerna. Och så fick Stafva gå vidare i sin tjänsteförrättning.

Men om Elsa varit röd förut, så var det nu Stafvas tur. Hennes vissna, magra kinder kunde icke flamma upp i någon häftig rodnad, som kom och gick på ett klädsamt sätt. Blodet trängde långsamt fram genom den gulnade huden och bildade endast ett par rödaktiga fläckar på de ställen, där kindknotorna stucko mest fram.

Hon gick stillsam och allvarlig från den ena till den andra, och om någon af gästerna, som kände henne sedan år tillbaka, nickade åt henne eller sade ett vänligt ord, så kom ändå inte en skymt af ett leende öfver de tunna läpparna. Men hon skötte sin syssla lika uppmärksamt som förut, passade alltid i rätt tid på att taga bort och lade till och med helt obemärkt fram kakspaden just i det ögonblick, då Elsa märkte att den fattades.

Den unga fröken kände ett visst obehag, då hon måste tacka henne, och fastän hon som värdinna var fullt sysselsatt med sina gäster, följde hon ofrivilligt då och då Stafva med ögonen.

Då man stigit upp och hon hade ett ärende ut i köket, fick hon genast veta orsaken till den öfverbredda tallrikens opassande uppträdande. Kokerskan erkände helt öppet och ärligt, att hon haft något för brådtom och helt hastigt lagt beslag på brickan för att plocka den full med glas och likörer och bära den ned i bersån, där kaffet skulle serveras. Stafva hade i brådskan gjort så godt hon kunde och begagnat de resurser, som stodo till buds.

Vid fönsterbordet med ryggen utåt rummet stod Stafva och sysslade med diskarna så tyst och oberörd som om saken icke angick henne. Hon ansåg det förmodligen vara bäst att kamraterna talade för henne.

»Nå, då var det ju inte Stafvas fel,» sade Elsa med ett lika nådigt som rättvist erkännande, och såg bort åt bordet till.

Men Stafva hvarken rörde sig eller sade något, och fröken gick efter att tvekande ha dröjt ett par ögonblick.

Medan hon satt nere i bersån hos de andra, kunde hon emellertid inte tänka på något annat än Stafva. Hon kom ihåg, hur tyst hon stod under den uppseendeväckande omplaceringen af legymerna, hur tyst hon gick omkring bordet, med de två röda fläckarna på kinderna, hur tyst hon stod i köket med bortvändt ansikte och sysselsatta händer. Och det blef klart för Elsa att det var ett fult tilltal, det där, i allas närvaro: Tyst, jag tror Stafva glömt bort att servera!

Det måtte bara vara sagdt åt en fattig tjänstflicka. Det var i alla fall en slags förolämpning.

Nåja, hon skulle nog göra det godt igen på något vis. Det fick väl gå öfver, och så försökte hon att inte mera tänka på den saken.

Men tanken satt i, och för hvar gång hon sprang uppåt byggningen spanade hon efter ett tillfälle att träffa Stafva ensam och få tala med henne. Hon hade ingen ro, då hon visste att någon var ovänligt stämd mot henne.

Slutligen lyckades hon träffa henne i salen, där hon stod och lade in silfret i lådorna.

Elsa hade också någonting vid buffeten att göra, och medan hon tog hvad hon skulle ha, fick hon en god idé. Där stod konfektlådan kvar. Hon tog en stor näfve med konfekt.

»Håll upp händerna, Stafva!»

Stafva höll upp sina två bruna händer, tog emot godbitarna, men förändrade inte en min i sitt ansikte, då hon tackade.

»Hör nu, Stafva,» sade Elsa dröjande, »ä' Stafva ledsen?»

»Nej, hvarför skulle jag vara ledsen,» sade Stafva.

»Å, för jag sa så där.»

Stafva stoppade långsamt och försiktigt ner konfekten i fickan, ett par, tre bitar i sänder.

»Å,» sade hon, »när man inte duger till nån'ting mer, så är det väl inte underligt, att man får höra det också.»

Elsa drog en suck af otålighet.

»Hur kan Stafva säga, hvad Stafva inte menar,» utbrast hon. »Har vi nån'sin sagt att Stafva inte duger till någonting?»

»Nej, det förstås. Men . . .»

»Ja, gå då inte och tänk sådana där dumheter, hör hon det!»

»Ne-ej . . .»

Elsa klappade henne leende på axeln och höll henne fast, medan hon såg henne i ögonen.

»Lofva mig det nu!»

»Ja.»

»Och så ska Stafva vara glad!»

»Ja.»

Unga fröken gick sin väg med lättadt hjärta. Nu kunde hon då roa sig med gladt mod och helt och hållet öfverlämna sig åt sina gäster. Allting var godt och väl igen.

Men medan hon gick på gårdsplanen och spelade krocket, tänkte hon lika fullt då och då på Stafva. Hon önskade, att hon skulle komma ut för att få se, hur hon såg ut, och att hon verkligen var glad igen.

Om en stund kom också Stafva mycket riktigt, på väg till bersån med förfriskningar. Elsa betraktade henne.

Nej, hon hade samma bekymrade, nedtryckta min som förut och gick lika tyst utan att se sig omkring. Allt hvad Elsa försökt hade ingenting hjälpt, hvarken vänlighet eller konfekt.

Men hvad ville hon då?

Elsa kände sig riktigt ond på henne. Hon kunde väl inte falla på knä och be henne om förlåtelse heller?

Spelet gick illa. Hon slog gång på gång de mest olyckliga slag, bara för att hon tänkte på Stafva.

Fordrade hon verkligen, att man skulle be henne om förlåtelse? Det vore då bra barockt.

Då gästerna farit och man sagt god natt åt hvarann, gick Elsa upp på sitt lilla rum, rädd att där inte skulle vara i ordning, ty hon kände sig

så trött, att hon hade lust att genast kasta sig på sängen.

Därinne var verkligen inte riktigt färdigt. Stafva höll ännu på att bädda. Men Elsa började kläda af sig, medan hon såg på, hur de bruna, hårdnade händerna slätade på täcke och lakan, ruskade om bädden och strök den mjuk och jämn med så mycken omsorg, att det nästan såg ut som en smekning.

»Stafva!»

Hon såg upp med sitt vanliga allvarliga och trötta uttryck, som om hon väntade någon tillsägelse. Men med detsamma slog Elsa, drifven af en plötslig ingifvelse, armen om hennes hals.

»Snälla Stafva, förlåt mig!»

Det kom så hastigt som möjligt, som om hon fruktat att ångra sig. Och Stafva blef så öfverraskad, att hon stirrade på henne.

»Å, kära hjärtandes . . .»

Mer fick hon inte fram.

»Jag är så stygg och dum,» mumlade Elsa vid hennes axel. »Och Stafva som alltid är så hygglig och rar och . . .»

»Å nej, å nej! . . .» Och på en gång kom det en flod af tårar ur Stafvas gamla ögon. »Säg inte så! . . . Det är fröken som ä' rar. Fröken ä' alltid rar.»

Och allt efter som hon torkade tårarna ur ögonen med förklädet, kommo nya fram i stället. Elsa mindes sig aldrig ha sett henne gråta förr, men aldrig förr hade hon sett henne se så glad ut

som nu, då hon grät. Det var en helt annan människa än den buttra, gamla Stafva, som man träffade sju dagar i veckan.

Elsa tog henne i famn och smekte henne, och det kändes inte alls besynnerligt, fastän hon var bara »en jungfru».

Och när den unga flickan blef ensam i sitt lilla rum, log hon för sig själf hela tiden ända tills hon somnade. Hon tänkte på Stafvas klarnade drag, och det gjorde henne så innerligt godt.

* *
*

På morgonen vaknade hon som vanligt vid att det knackade på dörren, och Stafva kom in med de borstade kläderna. Men hon hade någonting i handen, som såg ut som en liten, konstig, röd bukett. Då hon lagt ifrån sig sin börda, kom hon fram till sängen, och nu såg Elsa hvad det röda var.

Det var stora, mogna smultron, de första för året, plockade på sina stjälkar och sammanbundna till en liten, vacker knippa.

Elsa reste sig på armbågen i sängen.

»Hvar har Stafva fått dem ifrån?»

Stafvas ansikte lyste lika gladt som kvällen förut. Jo, hon hade stigit upp tidigt medan barnen sofvo och gått bort till en öppen plats i skogen, där hon förut sett rodnande kart. Och det hade lyckats henne att göra en god fångst.

»Var inte Stafva trött sedan i går? Att Stafva skulle stiga upp och gå så långt för min skull,» sade Elsa, under det hon vred den lilla buketten mellan fingrarna.

»Å, prat!»

Det var ingenting att tala om, tyckte Stafva. Hon började visa fröken på det och det och det smultronet, som var riktigt rart, och för resten skulle fröken äta upp hvartenda ett själf. Hon måste smaka på dem redan medan Stafva såg på.

Men då Stafva gått satt Elsa ännu kvar i sängen med sin lilla bukett i handen. Hon åt inte mer, utan stirrade blott på de röda bären.

Hvarför hade Stafva mödat sina gamla trötta, giktbrutna ben för hennes skull? Hvarför visste hon inte, hur väl hon ville henne? Det var alldeles som om Elsa bevisat henne en välgärning, för hvilken hon velat tacka.

Och hvad hade Elsa gjort? Bara sin ovilkorliga skyldighet. Bara bedt om förlåtelse för en förolämpning. Och hon svarades med ett varmt och innerligt tack.

Var det då så sällan som Stafva fick rättvisa, efter det gjorde henne så lycklig, eftersom hon tog det som en välgärning?

Elsa lade sakta den lilla buketten på bordet och gömde ansiktet i kudden.

Hon skämdes. Hon tyckte att hon inte nog bedt Stafva om förlåtelse.

BAKLÄXAN.

»Men nu skulle du passa på, käraste Emelie,» sade fru Björklund och knäppte upp kappan, för hon tänkte verkligen stanna en stund. Hon hade mycket att säga, och här skulle tagas i med allvar.

»Jag törs inte. Hvad skulle doktor Classon säga, när han kommer hem igen,» svarade Emelie, en liten aftärd varelse, med gulblek hy och infallna drag, som gåfvo henne utseende af att vara omkring fyrtio år, fastän hon bara var ett par och trettio.

Hon vände sig oroligt i hvilstolen och såg på sin mor, som satt och stickade vid fönstret.

»Nej då, det törs jag rakt inte,» upprepade hon.

»Doktor Classon ä ju i alla fall ansedd för att vara bland de allra skickligaste af våra läkare,» sade den gamla frun.

»Här i sta'n, ja,» sade fru Björklund. »Men i Granköping — — —»

Och så kom den fram igen, hela den där historien, som de hört så många gånger förut. Emelie måste fara till doktor Smedman i Granköping. När ingen annan kunde hjälpa, så kunde han, och man måste ju försöka allting, när det var fråga om lifvet. Hon hade nu i två och ett halft år gått och dragits med sitt onda och inte velat rådfråga någon annan än deras husläkare, doktor Classon, bara af fruktan för att han skulle bli stött, och hon hade inte blifvit annat än sämre. Men nu, när det föll sig så bra, att han själf reste bort, kunde väl de göra detsamma. Han hade visserligen varit där och skrifvit recepter och anvisningar och presenterat sin vikarie för de två månader han skulle vara utomlands, men det var i alla fall lättare att göra den där lilla resan nu, än då han var hemma. Och nu skulle man passa på, det hade den lilla vältaliga och tjänstaktiga fru Björklund föresatt sig, och hon tog af sig både kappa, hatt och handskar och talade och talade och vred och vände på saken, tills hon ändtligen fick de båda damerna att se den från den sidan hon ville och lofva resa redan i morgon dag.

Och på det viset hände det sig, att det blef allvar af med Granköpingsfärden.

Men det var mycket hemlighetsfullt. Åt jungfrun och alla bekanta sades det, att man for och hälsade på släktingar, och det var ingen mer än fru Björklund, som visste hvart kosan ställts.

Tre dagar senare kommo de igen, och då hade Emelie fått veta, att hon hade njurlidande i stället för magkatarr, och att allt hvad doktor Classon sagt, att hon skulle göra, det skulle hon inte göra, och att allt hvad han sagt, att hon inte skulle göra, det skulle hon göra.

En månad senare satt hon på en vanlig stol i stället för i hvilstolen, och efter ytterligare några veckor gick hon ut och gick sin mammas ärenden, i stället för att denna gått hennes, och alla människor talade om underverket och förvånade sig öfver lilla Emelie, som höll på att bli frisk igen. Från alla håll kom man och lyckönskade henne. Modern strålade af glädje och fru Björklund af stolthet, och hon själf kände sig så lätt och lycklig till sinnes, som om hon kommit till en annan och bättre värld, i stället för att hon bara fått lof att stanna litet längre i den gamla, som hon förut tyckt vara så sorglig.

Men då två månader gått, försiggick det en märklig förändring med henne. Allt efter som hon blef bättre och bättre till kroppen, blef hon sämre och sämre till mods, åtminstone på förmiddagarna mellan tio och tolf. Det var som om en ofridens ande smugit sig öfver henne vid den tiden. Hon passade för det mesta på att gå ut under de timmarna, men var hon tvungen att sitta hemma, så spratt hon till vid minsta knäpp, såg först åt dörren och sedan åt doktor Classons medikamentsflaskor, som fortfarande stodo kvar, dammade och ordnade på bordet bredvid hvilstolen, hvilken lika-

ledes stod på sin gamla plats, behängd med sjalar och filtar, ehuru de numera blott sällan begagnades.

Och hvar dag klockan ett drog hon en lättnadens suck. Nu började doktor Classons mottagningstid, och han kunde inte väntas längre den dagen.

Hvar morgon var hennes första tanke: nu kommer han. Och hon blef nästan rädd, när hon såg sig i spegeln och märkte, att hon blef fetare och fetare, att kinderna började få färg och ögonen glans.

Om han ändå ville komma en eftermiddag, då man hade lampan tänd, skulle det kanske inte synas så mycket. Hur skulle hon kunna säga deras gamle doktor, som varit husläkare hos dem i så många år, som de höllo så mycket af, och som de hittills trott på som på en gud, att de nu misstrodde honom och sökt en annans hjälp. Nej, hellre ville hon sjunka genom golfvet.

Doktor Classon tycktes emellertid blifvit strängt upptagen, då han kom hem efter sin utländska resa, ty den ena veckan förflöt efter den andra, utan att han lät höra af sig. Emelie dammade och ordnade till ingen nytta sina medikamentsflaskor och sin hvilstol. Han dröjde alltjämt.

Men en dag mellan tio och tolf, då hon som vanligt tog sin promenad, höll hennes hjärta på att stanna midt på Norrbro. Där, på samma trottoar, endast på ett par stegs afstånd, kom doktor Classon emot henne.

Han stannade, såg på henne, som om han sett ett spöke, och kom sig hvarken för att taga i hand eller säga god dag.

»Ä det ni . . . ? Hur kommer det sig till . . . ? Hva?» frågade han slutligen.

»Ja, nog ä' det jag,» svarade Emelie och försökte se lugn ut, fastän hon kände, hur hon rodnade, och bra mycket hellre velat ha bleknat, så hade hon inte sett så frisk ut.

»Ute och går!»

Han mönstrade henne från topp till tå med sina små skarpa ögon.

»Jag trodde det skulle göra mig godt,» framkastade hon helt sakta.

»Och jag trodde ni aldrig skulle gå mer,» sade doktorn på sitt vanliga tvära sätt. »Hvad har ni gjort åt er? Har ni varit på badresa?»

»Ne-ej. Men den där vällingen, som doktorn ordinerade, var allt utmärkt bra, den . . . Och för resten . . . ibland ä' jag bättre, och ibland ä' jag sämre . . .»

»Jaså. Hm. Jag tittar upp i morgon,» sade han, fixerande henne uppmärksamt ännu ett ögonblick, lyfte på hatten och gick.

Klockan tio dagen därpå satt Emelie i sin hvilstol med kuddar bakom ryggen, en sjal om axlarna och en filt om knäna. Gardinen var något neddragen, så att dagern inte skulle falla för starkt på hennes uppblomstrande ansikte, och den urdruckna vällingkoppen stod ännu kvar på bordet bland medikamentsflaskorna.

Modern satt och arbetade vid fönstret för att hvar minut kunna titta ut på gatan, och deras konversation bestod endast af en fråga och ett svar:

»Kommer han nu?»

»Nej, det var inte han.»

Men plötsligt sprang den gamla frun upp med en nick och en hviskning, rättade på sin mössa och drog filten längre upp öfver Emelies knän. Det ringde, och strax därpå trädde doktor Classon in i rummet.

»Nå, hur står det till i dag?» sade han, gick fram och satte sig bredvid Emelie och klappade henne vänligt på handen.

Jo, det var allt litet sämre. Hon brukade vara sämre och bättre ungefär hvarannan dag. I går hade hon varit så bra, men i dag var hon ganska klen igen.

»Ja, herre gud, det går så där upp och ner och fram och tillbaka,» sade modern.

Nu började emellertid förhöret.

Hur var det med svullnaden och värken?

Likadant, kanske något bättre.

Och aptiten?

Hon orkade inte äta mycket, fastän det kunde hända ibland att någonting smakade.

Och mattheten?

Jo, hon var nog ganska matt.

Och sömnen?

Dålig. Hon låg så mycket vaken så.

Och illamåendet?

Som förut ungefär.

Och smärtorna i veka lifvet?

De voro kvar.

Emelie var så rik på krämpor som en människa gärna kan vara. Hvad han än frågade om för ondt, så hade hon det, och ändå hade hon i går, som en annan frisk människa, stått på gatan midt framför honom. Det gick öfver hans förstånd.

Han gick bort och rullade upp gardinen, hvilket genast föranledde den sjuka att sätta handen för ansiktet. Men doktorn höll undan den och ställde sig att betrakta henne. Det var ingen synvilla hvad han sett i går. Dragen hade verkligen blifvit fylligare, hyn ljusare och friskare. Hon hade genomgått en riktig föryngringsprocess.

Och han, som nästan väntat finna henne död och begrafven!

Doktorn satt en stund försjunken i funderingar. Till slut fästes hans uppmärksamhet vid koppen på nattduksbordet.

»Och ni ä' ordentlig med vällingen?» sade han.

»Ja-a då.»

»Ja-a då, det ä' hon visst, det,» sade modern, som suttit så tyst som en skrämd råtta under hela förhöret. »Jag kokar den själf hvarenda morgon, vet doktorn, och vispar i mjölet så långsamt och väl, så det inte ska' bli några klimpar. Och det har jag gjort ända sedan i julas, då hon började med den. Jag skulle inte våga låta någon annan göra det. Och vet doktorn, jag tror bestämdt, att den gjort mycket till att hon blifvit bättre.»

»Bättre! Ä' hon bättre nu? Så lät det inte nyss.»

»Ja, det vill säga ibland... Ibland kan man nog säga, att hon ä' en smula bättre...»

Doktorn hörde inte på henne. Han satt och tummade en af medikamentsflaskorna.

»Och det här har ni också tagit ordentligt?» frågade han.

»Ja då.»

»Hur många satser?»

Den gången kände Emelie, hur hon bleknade af förskräckelse. En sådan fråga hade hon alls inte beredt sig på.

»Fyra,» drog hon till med efter ett ögonblicks betänketid.

Han sade ingenting, men tog flaskan och läste på den. Därefter såg han upp på Emelie, och aldrig hade hans små hvassa ögon varit hvassare än då, och läpparne knep han ihop, så att de kröpo in i munnen.

»Min bästa fröken, jag visste inte, att ni brukade tala osanning,» sade han.

Hon försökte mumla något, men orden ville inte komma fram.

»Detta hämtades tre dagar, innan jag reste,» sade doktor Classon, »och det ä' öfver hälften kvar.»

De båda fruntimmerna tego, och Emelies darrande fingrar drogo i filten.

»Vill ni vara goda och förklara, hvad det är för en komedi, som spelas här,» sade han.

Emelie brast i gråt, och modern tappade strumpstickan i golfvet, men ingendera svarade.

Doktorn upprepade sin fråga för andra gången.

»Vi trodde, ni skulle bli så ond på oss,» sade Emelie snyftande, och så kom hela saken fram med tårar, ursäkter och förklaringar.

Han satt och hörde på med hoprynkade ögonbryn och afbröt inte en enda gång, men då Emelie slutligen tystnade, vände han sig till den gamla frun och bad henne säga till jungfrun att komma in med en sopskyffel och en dammborste.

Hon lydde blindt, utan att ens våga sig fram med ett hvarför, och kom strax igen, åtföljd af tjänstflickan.

»Sopa ut det här,» sade doktorn, pekande på medikamentsattiraljen på nattduksbordet, och då flickan började plocka bort flaskorna, tog han själf borsten och gjorde rent hus. Sopas skulle det. Och vällingskoppen fick också komma på skyffeln tillsammans med det öfriga.

Då jungfrun var ute igen, pekade han på filten, som låg öfver Emelies knän.

»Tag bort den där!»

Modern lade tyst och lydigt ihop den.

»Och den där med.»

Det var sjalen. Och så blef det kuddarnes tur och så pallens. Emelie såg ut som en liten plockad fågel, där hon satt alldeles afbyltad i den stora stolen.

»Och nu ska' vi se, om ni orkar promenera som i går,» sade doktorn. »Var god och gå efter er nyaste medicin.»

Emelie reste sig, visade sig kunna gå lika bra som dagen förut, öppnade ett skåp och tog fram ett par väl undangömda flaskor, som hon ställde på det rensopade bordet. Det var alldeles tyst i rummet. Emelie och hennes mor tordes knappast se upp. De sutto bara och väntade på, att uppgörelsens stund skulle komma, då han skulle säga dem, att han inte ville ha någonting mer med dem att göra. Men han stirrade bara på flaskorna, tog upp sin annotationsbok och började skrifva.

»Nå, hvad äter ni i stället för vällingen, som er mor kokar åt er om morgnarne?» frågade han till sist.

Emelie räknade upp alla sina förhållningsregler från den största till den minsta, och han skref igen.

»Och nu kanske jag får litet närmare reda på, hur ni befinner er?»

Förhöret började på nytt och ledde den gången till ett resultat, som skilde sig betydligt från det förra, och hvarje svar han fick tecknade han upp.

»När reser ni till doktor Smedman igen?» frågade han helt tvärt.

Jo, det skulle bli om fjorton dar.

Han gräfde i boken, tog fram ett visitkort, skref ett par ord, steg upp, gaf kortet åt Emelie med begäran att lämna det till doktor Smedman,

då hon råkade honom, och tog adjö på sitt vanliga något korta och sträfva sätt.

Då han därefter vände sig till modern för att taga afsked af henne, föllo Emelies ögon mekaniskt på kortet. Det skrifna utgjorde endast två rader:

»På skolbänken sitta vi alla, hur gamla vi än äro. Därför — tack!»

Och där gick den gamla grånade skolgossen helt saktmodigt ut ur rummet med sin bakläxa, som han så ärligt erkänt, att han fått.

Men med detsamma blef han för Emelie en helt annan människa än nyss. Han var inte längre den där barske herrn, som hon så länge gått och varit rädd för, och hvilkens storhet verkligen sjunkit en smula på sista tiden. Han var åter deras gamla, kära doktor, som ägnat dem sin bästa omtanke under så många år, som hjälpt dem så många gånger, och i hvilkens samvetsgranna händer de så tryggt lämnat vården om sin hälsa.

Och denne deras redbara, gamla doktor hade de misskänt så svårt, smugit för och velat föra bakom ljuset!

Så fort han var ute, sprang Emelie öfver golfvet, som om hon varit alldeles frisk igen, ryckte upp dörren till tamburen, tog ner hans rock från hängaren och hjälpte honom få den på, trots alla protester, och sedan letade hon fram hans galoscher och ställde dem framför honom.

Hon hade helst velat ligga på knä och äfven hjälpa dem på. Hon ville göra sig så liten och ödmjuk inför honom, deras stackars, kära, gamla

redliga doktor, mot hvilken de burit sig så illa åt. Och då hon sedan låg i fönstret och såg efter hans bortrullande vagn, tyckte hon, att hon åter skulle kunna anförtro honom sin hälsa och sitt lif.

Han hade fått sin storhet igen.

STRECKET I ALMA-NACKAN.

Damerna hade satt sig inne hos kammarrådet, fastän han själf var borta den kvällen. I hela våningen fanns det inte något trefligare rum. Man satt så bekvämt i de kolossala, svällande, engelska karmstolarna, man kunde stödja armbågarna på ekbordet, ty det var alldeles fritt från generande prydnadssaker; i soffan fanns det mjuka, broderade dunkuddar, som man kunde knöla till efter behag, och den lilla hänglampan i ett hörn af rummet gaf ett behagligt ljus att arbeta eller läsa vid. Man trifdes bättre här än i salongen.

Tebrickan hade nyss blifvit uttagen. Kammarrådinnan studerade en mängd utbredda modejournaler, och hennes intima vän, fröken Ingrid Löfstjerna, som för några veckor var gäst i huset, hjälpte henne med goda råd. Man måste ha

toaletter i ordning till en supé och undrade om de skulle hinnas med.

Hvad var det för datum?

Fröken Ingrid, liflig och rörlig som en ung flicka oaktadt sina fyllda fyrtio år, var genast uppe ur sin stora stol, satte sig vid kammarrådets skrifbord och bläddrade i almanackan.

Sedan hon fått reda på hvad hon ville, satt hon likväl kvar och vände fortfarande bladen i den lilla boken.

»Hvad betyda alla de här små strecken?» frågade hon och höll upp kalendern för att kammarrådinnan bättre skulle kunna se.

»Det betyder märkliga dagar,» sade denna småleende. »Antingen är det någon födelsedag eller namnsdag eller någonting som skall uträttas på den märkta dagen. Alexander behöfver bara se på det där lilla strecket han gjort, så kommer han ihåg hvad det är.»

Fröken Ingrid fick på en gång en skälmaktig min, lutade sig ett ögonblick öfver skrifbordet och kom sedan bort med kalendern till sin goda vän.

»Vet du hvad det här betyder, då?» frågade hon och pekade på ett litet streck för morgondagen.

»Nej.» Men i detsamma såg hon upp på de blänkande ögon hon hade öfver sig. »Jo, du ä' god, du . . .»

»Tyst,» sade fröken Ingrid. »Nu få vi väl se om Alexander vet hvad det betyder.»

* * *

Morgonen därpå dröjde kammarrådet ovanligt länge att infinna sig vid frukostbordet, och slutligen måste hans fru gå och se efter hvad han hade för sig.

Hon fann honom inne i hans rum med hufvudet i händerna, så att man inte såg mer af ansiktet än pannan, som fortsattes af den kala hjässan, öfverkammad från vänster till höger af några stripor gråsprängdt hår. Det var ett tankearbete han höll på med, ty på bordet framför honom låg hvarken böcker eller papper, bara en uppslagen almanacka.

Han kunde inte begripa hvarför han satt dit det där strecket och hvad som skulle göras i dag. Det var för märkvärdigt att han inte kom ihåg det.

»Kommer du inte ut och äter?»

Jo, han tänkte komma ut och äta, men han anhöll att få vara i fred, då han var sysselsatt.

När han nu en gång var störd, så reste han sig emellertid och följde med ut i salen, satte sig till bords och åt under djup tystnad.

Han var till och med så distrait, att han sockrade på äggen och saltade i chokladen; men detta lilla misstag återförde honom till tingens värld, och han började småprata med de bägge damerna.

Medan han rörde om sockret i sin nya chokolad, lyfte han upp hufvudet och såg på dem.

»Nå,» sade han, »vet ni hvad det är för en dag i dag?»

Frågan besvarades icke genast. Kammarrådinnan drack mjölk, och fröken Ingrid läppjade på sin chokolad; men den sistnämnda lyfte först upp ögonen och svarade att hon inte visste det.

›Inte det,» sade kammarrådet, i en indigneradt förvånad ton, och vände sig till sin hustru. »Än du då?»

Nej, inte hon heller.

Han teg ett ögonblick, men så for ett leende öfver hans drag.

»Nå, gissa då,» sade han, lutade sig mot ryggstödet och lade armarna i kors.

Han var diplomat. När han inte på egen hand kunde komma till klarhet om, hvad det fördömda lilla strecket i almanackan betydde, så lät han andra hjälpa sig, men på ett så fint sätt, att ingen kunde ana, att han ville ha upplysningar, i stället för att ge.

Emellertid blef hjälpen inte vidare stor.

Kammarrådinnan började med att gissa, att det var torsdag, och fortsatte med att alldeles rätt säga både dato och månad. Fröken Löfstjerna undrade helt djärft, om det kunde vara Maria bebådelsedag, fastän den varit för ett par veckor sedan, och när hon blef upplyst om det omöjliga i sin förmodan, fick hon den ljusa idén, att det kunde vara fettisdag, fastän hon nyss hört, att dagen hette torsdag.

Kammarrådet blef riktigt upprörd öfver så mycken tanklöshet. Han förlorade tålamodet, ryckte

saken närmare och frågade, om de inte visste någon, som hade sin födelsedag i dag.

Inför detta spörsmål blefvo damerna genast lifligare. De gissade på släktingar och vänner, på konung och öfverhet, på gud och hela världen, men nämnde inte ens ett enda namn, som var att fundera på. Kammarrådet satt bara och sade »nej, nej, nej», för det där var en sak, som han kunde på sina fem fingrar. Han visste alldeles bestämdt, när alla de uppräknade hade sina födelsedagar, och ingen hade i dag.

Han mulnade och frågade, om de heller inte visste någon, som skulle ha bröllop.

De tego ett ögonblick. Nej, det visste de inte.

»Nå, silfverbröllop då?»

Men det svarade de inte på, ty de hade brustit i skratt bägge två, som på en gifven signal.

Först trodde kammarrådet, att han hade sagt något kvickt, men de skrattade väl länge, och när han tänkte efter, var han då inte i stånd till att finna någonting vidare lustigt i den föreställningen, att folk kunde fira silfverbröllop i dag.

Till slut steg han förnärmad upp från bordet. När de inte visade mera allvarligt intresse för att få veta hvad det var för en dag, så brydde han sig minsann inte om att tala om det. Det hjälpte inga böner. Han stängde in sig i sitt rum, slog upp almanackan och satte sig att studera formen på det lilla strecket för att möjligtvis finna någon ledning. Dagen gick, och det var kanske någonting ytterst viktigt, som blef försummadt. Han

svettades och blef kall. Han drog fram portföljer och räkenskapsböcker, bläddrade i bref och handlingar, och under två timmar ljöd ett oafbrutet pappersrassel inifrån hans rum.

Men allt arbete var lönlöst, och ju mer han såg på det lilla strecket, ju mer infernaliskt mystiskt såg det ut, där det stod och pekade ut i rymden, utan att man visste hvart. När hade han satt dit det, och hvad hade han menat?

Aldrig förr hade de där små strecken krånglat. De hade alltid haft sin resonnansbotten i hans hufvud, men det här var ett vilsekommet får.

Till sist måste han ut i staden och upp på sitt ämbetsrum. Men göromålen kunde inte distrahera honom. Så fort han tog någon i hand, såg han honom forskande i ögonen och frågade honom menande och småleende:

»Vet ni, hvad det är för dag i dag?»

På den frågan fick han visserligen aldrig annat än frågor tillbaka, men omsider fattade han ändå misstankar, att det var hit i närheten, som strecket pekade, ty man hade börjat hviska sinsemellan, och en viss hemlighetsfullhet låg utbredd öfver hela ämbetsverket.

Efter en stund, just då han passerade öfver ett af rummen, öppnades ytterdörren och ett bud kom in och aflämnade en praktfull bukett, som togs emot af en hel grupp herrar.

Blodet steg honom åt hufvudet. Nu skulle han ändtligen få veta hvad det var! Han hade också känt på sig hela dagen, att det var någon

festlighet. Med ett par steg var han framme hos herrarne.

»Hvad ä' det för högtidsdag?»

Den tillfrågade bugade sig djupt med buketten i handen, och hans svar var ett enkelt och vördnadsfullt:

»Jag har den äran...»

Hvilka idioter! Hans egen högtidsdag! Nej, det var för starkt! Det var märkvärdigt hvad alla människor blifvit enfaldiga i dag. Göra slutledningar på fri hand, bara för att man vågar framställa en allvarlig fråga.

Då han skämtade öfver misstaget, skulle han hellre velat slunga buketten genom fönstret, och då han tackade den förlägne gratulanten, hade han verkligen mycket större benägenhet att snäsa till honom, och han gick hem i ett miserabelt humör.

Vid bordet åt han knappast någonting och satt tyst ända tills kammarrådinnan händelsevis kom att säga mera till sig själf än till de andra:

»Å, jag har glömt...»

Han vaknade plötsligt, som om han fått en stöt.

»Hvad ä' det du har glömt?»

»Å, ingenting...»

»Hvad ä' det du har glömt, frågar jag?»

Det var bara att profva en klädning, och kammarrådet sjönk trött tillbaka i sin stol, men hans tungas band var lossadt, och om hans hustru

aldrig förr vetat, att hon var en svag och syndig människa, så fick hon höra det nu.

Han hade aldrig träffat på någon som var så glömsk som hon, och nu ville han veta om hon inte hade glömt något mer i dag än den där klädningen. Det började ett riktigt förhör.

»Hade hon inte hoppat öfver någon visit?»

»Hade hon inte glömt någon bjudning?»

»Hade hon inte försummat någon födelsedag inom släkt- eller vänkrets?»

Men kammarrådinnan försvarade sitt minne på det varmaste. Det var ingenting som fallit ur det och på hennes samvete.

Efter kaffet drog kammarrådet sig tillbaka. Men om han ätit litet, så sof han ännu mindre. Han gick fram och tillbaka i sitt rum, som ett lejon i sin bur, och de båda damerna sutto i salongen och lyssnade efter stegen. Ibland stannade han.

»Nu ser han på det där lilla strecket,» hviskade fröken Ingrid sakta.

Men kammarrådinnan teg. Hon drog inte ens längre på munnen. Hon hade fått för sig, att sinnesrörelser inte verkade välgörande på hennes mans hälsa, och det var inte långt ifrån, att hon önskade sin goda vän tillbaka till hennes landsort igen.

»Tyst,» sade fröken Ingrid till kammarrådinnan, som inte kunde vara tystare, »tyst, nu ska du få se.»

Och så gick hon och knackade på kammarrådets dörr.

Det dröjde inte mer än en sekund förr än han stod midt i dörröppningen med rynkade ögonbryn och frågade hvad man ville.

»Jag skulle bara höra, hur det blir med biljetterna,» sade fröken Ingrid.

»Biljetterna, hvilka biljetter?»

»Nej, men Alexander,» utbrast fröken Löfstjerna förebrående. »Har du glömt dem?»

Glömt! Han glömde aldrig någonting, men han ville i alla fall veta, hvad det var fråga om.

»Om d'Andrade naturligtvis. Du sa' ju här om dagen, att första gången han uppträdde, skulle du laga, att vi fick biljetter.»

»Hm!...»

Kammarrådet strök sig om skägget och gjorde ett halft slag på golfvet. Han tycktes fundera en smula öfver hur saken hängde ihop.

»Nå, ser du, att du har glömt dem ändå,» sade fröken Ingrid och klappade händerna.

Kammarrådet stannade och vände sig om. Han upprepade allvarligt, att han aldrig glömde någonting, och orsaken till, att biljetterna inte blifvit köpta var, att han inte haft tid att skicka efter dem.

Men fröken Ingrid var inte den som gaf sig så lätt. Så gammal hon var, så var det ändå ingenting hon tyckte så mycket om, som att retas likt en barnunge.

»Å, erkänn nu uppriktigt,» sade hon. »Du hade glömt dem!»

»Hade jag,» utbrast kammarrådet förnärmad och rätade stolt upp sig. »Nej, min kära vän, jag är till och med så lycklig att jag kan bevisa, att jag inte gjort det.»

Han gick lugnt och värdigt in i sitt rum och kom strax därpå ut igen med almanackan i handen, bläddrade i den lilla boken och lade den uppslagen på bordet framför sin gäst.

»Var så god och se,» sade han. »Jag har gjort ett streck för i dag.»

»Och det betyder d'Andrade?»

Herr kammarrådet tog tillbaka det lilla häftet och lade sidorna omsorgsfullt tillsammans. Hans ansikte hade klarnat märkvärdigt hastigt, och pannan låg nästan lika jämn som den blanka hjässan. Han nickade åt fröken Löfstjerna.

»Ja,» sade han småleende. »Jag glömmer aldrig någonting.»

»Nej, jag ser det,» sade fröken Ingrid.

RIKTIGT SILFVER.

Vidt i salongen stod ett stort matbord med båda skifvorna utdragna och täckt af en hvit, släpande damastduk. Men det var icke dukadt till middag — klockan var icke mer än ett — och i stället för servis pryddes det af de mest olikartade föremål, etuier med armband och broscher, högar med linne, oljefärgstaflor, damtoilettartiklar, soffkuddar, lampor, silfverskålar, broderier, husgeråd och prydnadsuppsatser af alla upptänkliga slag.

Det lyste i dag för första gången mellan lilla Mimmi, rådmannens yngsta dotter och bergsingeniören, en ung man med god anställning och lofvande framtid, och hela den lilla staden hade velat visa sitt intresse för det blifvande brudparet genom att mangrant uppvakta med presenter.

Rådmanskan hade inte gjort något annat på hela förmiddagen än ordnat alla de vackra sakerna.

Hon hann inte tänka ut plats för en, förrän en annan kom, och af Mimmi var ingen hjälp att vänta. Hon ref bara om alltihop för att visa och låta beundra och flög omkring som en liten fjäril i sin ljusa, skärblommiga musslinsklädning för att kyssa, klappa och tacka alla tanterna, farbröderna och kusinerna, som infunno sig troppvis för att gratulera.

Inte opassande tidigt, men ändå bland de första kom gamla faster Charlotte. Sedan hon gratulerat och blifvit tackad, slog hon sig ned i soffan, bredde ut sidenklädningen och såg så magnifik ut som en sjuttioårig, välmående borgmästarinna kan och bör göra, då hon är med om att gifta bort en brorsdotter och vet att hon hjälpt till med utstyrseln.

Där hon satt, hade hon en förträfflig utsikt öfver bordet och alla de besökande, som gingo och vände och tittade på sakerna. Men hur hon såg och såg och sköt på glasögonen, kunde hon ändå inte upptäcka hvar hennes egen present låg. Det var ett dussin matskedar af riktigt silfver, hederliga och gedigna liksom allting, som kom från hennes lilla feta, mjuka hand.

Hon hade suttit och väntat att man skulle komma till henne och tala om de där tjocka skedarna med sina välkända tre kronor på skaftet och monogrammet så vackert ingraveradt på den ornamenterade skölden. Men det var ingen människa, som sade något om dem.

I stället kommo doktorinnan och majorskan och satte sig på ömse sidor om henne och började utbreda sig öfver duktyget och broderierna och den charmanta bordlöparen, och silfverservisen från konsul Möller se'n! Ja, den där silfverservisen, den var då det första och det sista, som föll i ögonen på folk. Den bestod af ett dussin matskedar, dito knifvar, dito gafflar, dito desertskedar och dito teskedar, alltsammans af det blankaste nysilfver man kan tänka sig och med förgyllning och oxidering på alla skaften.

Den där silfverservisen retade faster Charlotte, och alla människor, som talade om den, retade henne också, och den var placerad alldeles midt framför henne, så hon kunde inte låta bli att se på den.

Bäst det var kom Mimmi dragande med en gumma och en gubbe från landet, ett förmöget skärgårdsfolk, hos hvilket rådmannens brukade hyra sommarnöje.

»Här ska ni få se,» sade hon och lyfte och vred på alla matsilfveretuierna, så det blixtrade om det blanka nysilfret och all förgyllningen. »Ä' det inte vackert?»

Men när hon vände på det största af etuierna, fick faster Charlotte se att det låg någonting inunder, som också sken som silfver, fastän inte så blankblått som den Möllerska servisen.

Hon steg upp, gick fram till bordet och gjorde en undersökning så tyst och hemlighetsfullt som möjligt.

Jo, det var ingenting mer och ingenting mindre än hennes egna tolf silfverskedar, som lågo gömda och fördolda under all den där konsulnsgrannlåten, som gumman och gubben stodo och slogo ihop händerna öfver.

»Det var nobelt hvad det var fint,» tyckte gumman och vägde en af nysilfverskedarna i handen så vördnadsfullt och försiktigt, som om hon hållit i rena guldet.

Men gubben lät ögonen fara och räknade tydligen stycke för stycke ihop alla gafflarna, knifvarna och skedarna.

»Det var allmänt, hvad det var betydligt,» sade han. Och så tog han sig en betänksam pris snus på saken, medan han stod kvar och tittade.

Borgmästarinnan hade satt sig igen, men hon tog inte ögonen från trion, för hon ville se om Mimmi också skulle visa skedarna inunder, eller om hon verkligen alldeles hade glömt bort dem.

Den unga flickan makade etuierna till rätta igen, såg efter att locken stodo riktigt uppe, beundrade leende effekten på afstånd — och flyttade ett af etuien ännu litet mera fram, så att det helt och hållet täckte sista skymten af de tolf skedarna inunder.

Då steg faster Charlotte upp och tog afsked. Både rådmannen och hans fru, Mimmi och begge hennes gifta systrar voro omkring den kära lilla faster Charlotte i tamburen och ville tvinga

henne att stanna kvar till middagen, men det lyckades inte.

Det var ingen hjälp. Man måste låta henne gå.

Men efter den dagen var det så besynnerligt med faster Charlotte.

Hvar enda gång rådmannens skickade bud och bad henne komma till dem, så var hon klen och trött och orkade inte gå ut. Men det märkvärdigaste var, att dess emellan kunde hon vara på bjudningar och visiter litet hvarstädes. Hon hade varit hos doktorinnan på kafferep, hos Bergströms på barndop, och hon hade till och med gjort en tur till landet och hälsat på släktingar. Inte kunde man heller upptäcka att hon såg sjuk ut. Tvärt om sade alla människor att den lilla gumman inte på länge sett så liflig, kry och bra ut som nu.

En vecka före bröllopet skickades bjudningskorten ut, och hos rådmannens blef man fullt upptagen med att taga emot visiter och bryta brefsvar.

Då rådmanskan brutit ett af de sistkomna brefven, förbyttes plötsligt hennes belåtna min i ett uttryck af häpnad, och med händerna nedsjunkna i knäet satt hon som förstenad.

»Faster Charlotte kommer inte! Och hon går inte ens hit och säger det utan skrifver bara.»

Det blef uppståndelse hos rådmannens. Man hade redan undrat och funderat öfver hvad som kunde vara orsaken till att borgmästarinnan var så ofta sjuk och just när hon skulle till dem.

Men nu blef det både underbart och betänkligt. Man satte sig ned och försökte med förenade ansträngningar gissa ut anledningen till denna besynnerliga sjukdom, men det var ingen, som kunde hitta på en antaglig förklaring.

Det skulle vara en skandal utan like om faster Charlotte inte kom på bröllopet. Folk skulle säga att man förskingrat hennes förmögenhet eller att Mimmi gjort ett dåligt parti eller hitta på något ändå värre.

Fru Bergman steg hastigt upp, tog på sig kappa och hatt och begaf sig direkt till faster Charlotte för att taga reda på hvad som var i vägen.

Då hon kom in i borgmästarinnans salong, satt den gamla frun i sin länstol, välmående och leende som vanligt och förfriskade sig med kaffe och färska våfflor. Hennes svägerska hann inte få fram ett ord, förrän där bars in en kopp till och hon fann sig sittande i soffan med en våffla i handen, under det faster Charlotte själf började tala om hennes ärende.

Det var en riktig sorg för den gamla frun att inte få vara med på Mimmis bröllop, men doktorn hade absolut förbjudit henne att vara med på större tillställningar, där det naturligtvis var så dålig luft. Och hon hade då inte mycket att lefva för, förstås, men hur det ä', så ä' lifvet kärt . . .

Fru Bergman kunde nu inte direkt uppmana henne att begå självmord för Mimmis skull, och

hon hade sålunda ingenting annat att göra än att äta våfflor, dricka kaffe, smaka på konfekt och vin, som den välmenande värdinnan trots alla protester lät duka fram, och tala om sin dotters utstyrsel, som faster Charlotte var mycket intresserad af, och som hon tio gånger lofvat att komma och se på utan att hålla ord.

Ett par dagar efteråt fick man höra att borgmästarinnan blifvit sedd på en konsert, som hållits i kyrkan af en populär operasångare, hvilken dragit proppfullt hus.

Då var det rådmannen själf, som tog på sig ytterkläderna och marscherade hem till faster Charlotte.

Han blef lika vänligt emottagen som hans fru, men han tog hvarken emot kaffe, vin eller våfflor, inte ens en stol. Han blef stående midt på tamburgolfvet orubblig och dyster, med korslagda armar och rynkade ögonbryn och önskade bara veta hur det kom sig, att hans syster hellre ville taga lifvet af sig på en konsert än på Mimmis bröllop.

»Å, herre gud,» sade borgmästarinnan. »En kyrkokonsert måtte väl vara något helt annat än ett bröllop. I kyrkan kan det väl aldrig vara farligt att gå.»

Rådmannen mätte henne med ögonen uppifrån och ned och nedifrån och upp. Därefter höll han på att slunga sin nya silkesfelbhatt i golfvet, men som han lyckligtvis kom att tänka på att detta icke i väsentlig mån skulle kunna för-

bättra saken eller bibringa hans kära syster andra åsikter i fråga om frisk luft, satte han den på hufvudet i stället, gick sin väg och smällde igen dörren utan att säga adjö.

När han kom hem, förbjöd han både hustru och barn att nämna faster Charlottes namn. Hon skulle få dö i förtid, åtminstone för dem.

Och så talade man inte mer om gamla borgmästarinnan. Det var också så mycket att göra till bröllopet, att man knappt hade tid att komma ihåg henne. Sömmerskor, kokerskor och tvättersko sleto Mimmi emellan sig, och inte ens åt sin fästman fick hon många minuter öfver.

Men när hon lade sig om kvällarna och ingen mera fordrade att hon skulle springa, bestämma och resonnera, då kommo alla bortjagade tankar fram och då stego stora tårar upp under de slutna ögonlocken, sipprade ut och vätte ner kudden.

Hon kunde inte låta bli att tänka på faster Charlotte. Faster Charlotte var ond på henne. Men hvarför? Det kunde hon inte begripa, om hon än funderade aldrig så mycket.

Den gamla, kära faster Charlotte, som berättat så många sagor för henne, som klädt så många dockor åt henne, som räddat henne så många gånger från förargelse och stryk, som alltid tagit emot henne med öppna armar antingen hon kommit i glädje eller bekymmer, hon brydde sig nu inte längre om henne! Just på den största dagen i Mimmis llf, då hon visste att hjärtlighet och kärlek skulle strömma henne till mötes från

alla håll, då ville faster Charlotte vara den enda, som inte gaf henne en vänlig tanke.

Hon hade föreställt sig sin bröllopsdag så ljus och solig och olik alla andra dagar. Det skulle kännas så högtidligt att veta, att alla människor ville henne väl den dagen, till och med vedkarlen i köket och bodfröken midt öfver gatan. Men nu när det fanns en, som inte ville vara med och önska henne lycka, inte ville hedra henne på hennes hedersdag, då var det slut med det högtidliga, och den stora dagen var inte längre så stor. Hon visste att hon skulle känna sig nerdragen och fasthållen vid jorden af tanken, att det den dagen fanns någon som var ond på henne. Och hvar kväll tänkte hon på det, och hvar kväll var hennes örngått vått.

Dagen före bröllopet var Mimmi tidigare uppe än alla de andra i huset, och innan någon hann fråga hvart hon skulle taga vägen, var hon nere på gatan med ett paket under armen. Tio minuter senare ringde hon på hos faster Charlotte, och det var den morgonkrya lilla frun själf som öppnade dörren, tog emot henne som vanligt med kyssar och vänliga ord och förde henne in i salongen.

Men Mimmi höll ögonen fästa på golfvet.

»Jag kommer för att be faster om en sak,» sade hon.

»Hvad då, då?»

Den unga flickan sköt sakta sitt paket framåt bordet, och borgmästarinnan behöfde bara ge akt på dess form, så visste hon hvad det var.

»Jag ville be faster att ta igen det här . . .»

Faster Charlotte var alldeles röd i ansiktet. Det var ändå för starkt! Hittills hade hon kunnat behärska sig, men nu gick det för långt.

»Jaså,» sade hon skarpt. »Ja, jag kan förstå att du inte behöfver dem. Du fick ju så mycket nysilfver.»

»Jag ville bara be faster att gömma dem åt mig,» sade Mimmi sakta som förut, »och ge mig dem en annan gång, när faster inte ä' ond på mig utan ger mig dem af godt hjärta.»

»Hvad pratar du, ä' jag ond på dig,» sade borgmästarinnan, men hon kunde inte riktigt möta Mimmis klara ögon.

»Å, det har du visat oss tillräckligt, fastän jag inte förstår hvarför.» Hon såg upp. »Vet faster, jag trodde det där var mycket bättre silfver än det ä' . . .»

Hennes fingrar tummade nervöst på paketet, som hon inte riktigt tycktes vilja släppa.

»Hvad ä' det för fel på det, då,» frågade faster Charlotte och makade glasögonen till rätta.

Mimmi fäste återigen ögonen på golfvet.

»Jag var så glad åt det,» sade hon. »Om kvällen på lysningsdagen, då jag såg på alla mina vackra saker, var jag så lycklig öfver det. Det var det enda riktiga silfver jag fått. Allt det där vackra nysilfret var ju så roligt att ha, fastän det skulle ju snart bli fult och afnött. Men det här, det skulle stå sig i hela mitt lif, lika länge som jag visste att vi skulle hålla af hvarann, och jag skulle

begagna det hvar dag, och det skulle ändå inte kunna förändra sig, liksom vi inte kunde förändra oss mot hvarann.»

Hon teg, och borgmästarinnan teg också.

»Men nu,» sade Mimmi och såg upp med ett par glänsande ögon, som blinkade litet för att inte släppa ut något som ville rulla öfver kinden, »nu tror jag att allting är föränderligt. Det ä' nog inte bättre än nysilfver, det heller.»

Och så sköt hon paketet ännu en smula längre bort.

Faster Charlotte satt tyst ett ögonblick och stickade, men så steg hon upp, gick och rörde om brasan i kakelugnen och började klaga öfver att hon hade så kalla rum, att hon måste flytta. Hon ville ha råd af Mimmi hvart hon skulle taga vägen.

Men Mimmi svarade inte stort annat än ja och nej, och satt och såg rätt framför sig. Då kände hon plötsligt ett par små feta händer, som bakifrån fattade om hennes hufvud, en hastig kyss brände hennes panna, och innan hon hann vända sig om, låg paketet i hennes knä.

»Behåll det, lilla barn,» sade faster Charlotte. »Det ä' bättre än nysilfver. Och nu ska du råda mig i en sak till. Ska jag ha min grå eller min bruna sidenklädning på ditt bröllop?»

Mimmi slog sina armar om faster Charlottes hals, och så glömde de bort både den grå och den bruna sidenklädningen och silfret med.

DEN GAMLA KLOCKAN.

Så där ja, nu kom det någon igen och ville tala med grosshandlaren!

Bokhållar Lundkvist lyfte upp sitt högtidliga och mulna ansikte mot den knarrande dörren. Femton gånger hade han denna morgon redan måst klättra upp och ner från den obekväma, höga stolen och springa till och från sin chef med order och besked. Hvarken i går, i förgår eller i dag hade denne värdigats intaga sin vanliga plats på kontoret. Han hade inte tid, för han höll på att peta i en gammal klocka, som han hittat, gud vet i hvilken sopvrå.

Jo, mycket riktigt, det var grosshandlaren själf man ville tala med. Lundkvist måste återigen sträcka sina stela ben mot golfvet och vanka in i rummet näst intill, under det han kastade en

bister blick på de båda andra kontorsherrarne, som aldrig gjorde sig omaket att resa på sig.

Grosshandlaren satt vid skrifbordet omgifven af en hel verkstadsattiralj, små tänger och krokar, hammare, nålar, mejslar, filar och en mängd fina metalltrådar. Framför honom låg en s. k. silfverrofva, till storlek och tjocklek liknande en vanlig underskorpa. Han hade plockat ur en massa hjul, blundade med ett öga och kikade med det andra in i återstoden af innanmätet.

Då han fick höra att slaktaren var där ute och ville sälja hudar, men begärde mera betalt än förra gången, hälsade han till karlen och bad honom resa så långt honom lyste, men då Lundkvist gjorde några sunda och sakkunniga anmärkningar, blef han mildare och lät bedja den väntande att komma igen i morgon.

»Men det beskedet fick han i går med,» sade Lundkvist.

»Nå så tag skräpet då, och ge honom hvad han begär.»

»Men . . .»

»Tag skräpet, säger jag.»

Grosshandlaren vinkade med handen. Det var tecken till att saken var utagerad.

Ett alldeles nytt sätt att sköta affärer! Och det hade nu praktiserats under en tre, fyra dagar. Lundkvist skakade på sitt gråsprängda hufvud. Han hade varit med om mycket under sin lefnad, men aldrig om någonting så galet som under den här tiden.

Bokhållarne voro ute och åto frukost halfva förmiddagarna, hyresgästerna, som kommo och ville ha repareradt och tapetseradt, fingo allt hvad de begärde, bara grosshandlaren slapp se dem, och här hade gjorts upp köp så fort och lättsinnigt, att man kunde rysa åt det. Lundkvist kände inte mer igen sin gamle, nogräknade principal. Denne hade talat om för honom att han kommit öfver det olycksaliga uret i ett gammalt klädstånd för bara silfvervärdet, men Lundkvist hade räknat ut att detta silfvervärde redan hade stigit till fyra hundra femtiofem kronor, och han suckade, då han åter vred sig till rätta på sin stol.

Hela olyckan kom sig egentligen af att grosshandlaren hade ett sådant märkvärdigt godt hufvud för mekanik. Han hade i sin ungdom velat bli mekaniker, och för att hämnas gick nu den där mördade mekanikern omkring och spökade.

Dörren knarrade igen, och Lundkvist kastade med hufvudet. Han såg nästan ut, som om han velat säga något oartigt.

Men den gången behöfde han inte krypa ned från sin stol. Det var bara fröken Ellen, som sprungit ner för trappan i sin hvita pälskappa och skulle in och tala med sin far. I dag stannade hon inte som annars, för att prata med Lundkvist, utan nickade endast, frågade »om pappa var inne», och steg så på utan vidare.

Då hon kommit in och hälsat på fadern, stod hon tyst bredvid honom och fingrade på stolsfransarna, tills han frågade hvad hon ville.

Jo, hon ville bara ha litet brefpapper.

»Det ligger där borta i portföljen,» sade han med en fingervisning, utan att se upp.

Ellen gick bort och ställde sig att leta bland papperen, men hennes händer darrade, så att hon släppte det ena arket efter det andra i golfvet. Då hon ändtligen valt ut sitt papper, gick hon tillbaka till fadern och ställde sig bredvid honom som förut. Hennes ögon hade ett oroligt uttryck, och då grosshandlaren vänligt och med all ospard möda började inviga henne i sina förhoppningar angående klockan, var hon inte ens så intresserad att hon tittade på den, utan sysselsatte sig uteslutande med att skjuta med knäet på en stol, tills den kom alldeles intill faderns. Så kastade hon sig plötsligt ned på den och föll sin far om halsen.

»Lilla, älskade pappa...!»

Hon hviskade det ömt och tyst, och grosshandlaren, hvars hela familj bestod af detta älskade enda barn, släppte filen, som han höll i ena handen, och besvarade smekningen med en mild strykning öfver hennes hår. Men underskorpsuret, som han höll i den andra handen, släppte han inte, och eftersom de kommit i en sådan förtrolig stämning, ville han riktigt grundligt sätta henne in i den intressanta verksamhet han hade för händer.

»Ser du, Ellen,» sade han och pekade in i klockan. »Kan du se hvad som sitter där? Det

är slaget. Nyss knäppte det till af sig själft. Ett fickur som slår, det har inte hvem som helst, du!»

Ellen vände helt ohöfligt och otacksamt bort hufvudet, men det märkte han inte.

»Vet du, pappa,» sade hon slutligen, »det ä' någon som . . . som skulle vilja komma hit i eftermiddag.»

»Hör du, hör du,» skrek grosshandlaren.

Han hade plockat in allt innanmätet igen, petade på hjulen så att verket rörde sig för några ögonblick, och nu hade det verkligen sagt »kluck» igen i slaget.

Ellen började om sin mening på nytt. Det var någon som ville komma hem i eftermiddag.

»Nå, så låt'en komma då,» sade grosshandlaren och vred på en liten tapp.

Ellen satt och knäppte på metalltrådarna.

»Det ä' löjtnant Norrö,» sade hon.

»Jaså.»

»Han ville . . .»

»Tyst, tyst . . .!»

Den unga flickan vände sig helt om på stolen och knöt händerna så hårdt att naglarna gjorde märken i skinnet. Hon måste riktigt lägga band på sig, för att inte i ett tag rafsa ned både klockan och det andra skräpet från bordet.

Men dessa onda begärelser tycktes ha blifvit gissade af det gamla uret själft, ty det protesterade på det lifligaste och förfäktade högljudt sin rätt att lefva. Slaget sade »kluck, kluck», och alla de nötta hjulen surrade fram ett rossligt och haltande

»tick, tack», så länge de gingo. Grosshandlaren var förtjust. Nu visste han var felet var, sade han, och så gräfde han ut alltihop på nytt.

»Han ville komma hit och tala med dig om någonting,» sade Ellen med fast röst. Hon hade beslutat att inte låta någonting hindra sig att tala ut.

»Hvem?»

»Löjtnant Norrö, förstås.»

»Lägg punschen på is, då!»

»Han ville...»

»Satan, där gick tappen!»

Men nu var det slut med Ellens tålamod. Hon steg tvärt upp.

»Om du inte vill höra på hvad jag säger,» sade hon, »så ä' det bäst att jag går min väg.»

»Hör jag inte på? Jag hör ju på hela tiden, kära barn! Hvad var det nu?»

»Han ville komma hit för att...»

»Hvem?»

»Löjtnant Norrö.»

»Nå, men han tycker ju om punsch...»

Antingen nu löjtnanten tyckte om punsch eller inte tyckte om punsch, så satte emellertid detta påstående att han gjorde det, lif i Ellen. Hon höll ett långt och raskt tal, hvari hon ville bevisa, att det inte var bevisadt att han gjorde det, och hennes far hörde mycket artigt på medan han höll en liten tång i handen. Men så fick han se ett dammkorn på tången. Det måste han blåsa bort. Och så fanns det damm i klockan med, och ett

dammkorn var inte något dammkorn, utan en liten skåra i ett hjul, och den lilla skåran måste filas bort. Och så filade han, så att gnisslet skar som sylar genom Ellens örhinnor och nervtrådar.

Hon for upp och tog sitt papper.

»Efter som du inte vill höra på, så . . .»

»Herre gud, jag har ju sagt att jag hör,» sade grosshandlaren förargad. »Jag kan väl inte höra bättre för att karlen heter Norrö, än om han hette Pettersson.»

Nå, det var då åtminstone ett godt tecken att han ändtligen lärt sig namnet. Ellen stod kvar vid bordet och började på allvar sin historia. Hon hade varit hos Norrös i går kväll, och då hade löjtnanten frågat om hennes far var hemma följande eftermiddag, för han ville gärna göra honom ett besök och tala med honom om en sak, som . . .

Hon tystnade i medvetandet att hon rodnade, och fastän hon höll sina ögon nedslagna och fästa på bordskanten, tyckte hon sig känna faderns blickar. Han hade slutligen begripit, och hon väntade bara att han skulle säga ett innerligt förstående ord eller taga henne i sina armar.

»Kluck, kluck, kluck» ljöd det i klockan.

»Nej, men hör en så'n klang,» sade grosshandlaren. »Det ä' riktigt som glasklockor.»

Då han såg upp, märkte han emellertid, att han satt ensam med sina glasklockor. Ellen

hade försvunnit och glömt papperet kvar på bordet.

* *
*

Sedan grosshandlaren ätit middag försökte man kvarhålla honom till kaffet, men det lyckades inte. Han sprang ifrån det, och satt redan klockan sex åter hos sina filar, tappar och hjul.

Men han hade inte suttit där länge, förrän lättare och tyngre steg hördes i yttre rummet, dörren öppnades, en hvit pälskappa skymtade fram, men blef strax borta, och så steg en lång, ståtlig herre i civil dräkt, men med militärisk hållning, öfver tröskeln.

Det var löjtnant Norrö.

De båda herrarne växlade artigheter. Löjtnanten bad om ursäkt för att han besvärade, och grosshandlaren försäkrade att han inte generade honom det ringaste. Han var sysselsatt med ett litet amatörarbete, och han lät inte störa sig, om det också var tjugu personer i rummet och konverserade med honom. Och så plockade han ut och in sina hjul medan han berättade hur han kommit öfver sitt fynd. Det var antikt, unikt och värdt tio gånger så mycket som han gifvit. Nu skulle det bara restaureras litet.

»Tänk, att grosshandlaren själf...» började löjtnanten förbindligt. »Kunde inte en urmakare...»

»Urmakare,» utbrast grosshandlaren med en grimas. »Min bästa herre, de ä' bara klåpare.»

Och så fick löjtnanten en kurs i högre urmakeri. Då den varat en halftimme tyckte han att plikten att inte afbryta en person, till hvilken han möjligen kunde komma att stå i intimare förhållande, nu kunde vara uppfylld. Han vred sin högra mustasch och undrade hur i all världen han skulle komma fram med sitt ärende. Därefter vred han sin vänstra mustasch och fick genast en god idé. Han började tacka för sist och prisa de lyckliga dagar, som han fått äran och nöjet att tillbringa i denna familj.

»Ta, ta, ta,» sade grosshandlaren. Han slog med handen och ville alls inte höra på sådana fraser, till som själf fått en idé. Utan att löjtnanten riktigt kunde följa med hur händelsen gick till, gjorde han honom nämligen till urmakare. Alla urmakare äro mekaniker, alla mekaniker äro matematiker, alla löjtnanter äro också matematiker, och då måste följaktligen äfven alla löjtnanter vara urmakare. Det var ju solklart. Grosshandlaren och löjtnanten voro kamrater i facket, och när grosshandlaren förklarat detta faktum tillräckligt tydligt, öfvergick han till att begära den närvarande fackmannens erfarna råd.

Det var inte utan att löjtnanten kände sig en smula degraderad, och han försökte höja sig igen till sin vanliga samhällsnivå genom att bedyra sin okunnighet om allt hvad klockor hette, men det hjälpte inte. För grosshandlaren var och blef han ingenting annat än urmakare.

För allting finns dock en gräns, och äfven för en mans medgörlighet mot en person, som har hans öde i sin hand. Under en kvart, en halftimme eller möjligen en hel timme kan man nog sitta och intressera sig för en sak, som man anser vara den mest idiotiska, som kunnat hittas på här i lifvet, men mer kan man inte göra för en människa, om hon också ville skänka en tre hus, och löjtnanten började åter vrida sina mustascher.

Han var en man, hvars lifsuppgift låg åt att slå till, och det beslöt han äfven göra nu. Han gaf en afgörande vridning åt sin vänstra mustasch och lyfte upp hufvudet.

»Herr grosshandlare,» sade han, »vågar jag be herr grosshandlaren om några ögonblicks uppmärksamhet. Jag skulle vilja tala ett par ord med er, ett par viktiga ord.»

»Var så god, var så god. Jag hör,» sade grosshandlaren och slipade på en liten tapp, så att man inte kunde få fram ett förnimbart ord.

»Jag kommer till er som supplikant, herr grosshandlare,» halfskrek löjtnanten.

»Surr-urr-urr-kluck-kluck-kluck-surr-urr-urr,» sade det i klockan. Den hade kommit öfver ens med sig själf att ingen skulle få tala till punkt mer än den. Och nu surrade den och lefde, som om en half million små onda andar höllo på att flytta in i den.

»Den går, den går,» utbrast grosshandlaren, gaf löjtnanten ett slag på axeln i förtjusningen, tog fram sin andra klocka ur västfickan och gaf

sin kamrat i facket order att också taga upp sin. Här skulle rättas och ruckas och jämföras och räknas sekunder.

Löjtnantens panna blef mörk som ett oväders-moln. Han räknade alltid sekunderna uppåt väggarna, och undrade om han hade blifvit urmakare för beständigt.

* * *

Men uppe i salongen satt Ellen och väntade. Hon hade läst samma mening på samma sida i samma bok under mer än en timme, och hon undrade på att det kunde dröja så länge innan någon hördes af. Hade hon inte generat sig för Lundkvist, som brukade vara på kontoret en stund hvar eftermiddag, så hade hon bestämdt uppoffrat alla moraliska betänkligheter och smugit sig dit ned för att lägga örat till dörren.

Till sist steg hon upp för att gå och se efter om Lundkvist var kommen, men i detsamma steg han själf inom tamburen. Han var skickad af grosshandlaren med budet att fröken Ellen genast skulle komma ner.

En half minut senare stod hon i det inre kontorsrummet. Men hennes första känsla var förskräckelse. Löjtnanten satt och hängde med armen öfver stolsryggen och hakan öfver bröstet. Han såg alldeles tillintetgjord ut, och fastän han rätade upp sig vid hennes inträde, förändrade han inte utseende för det.

Kunde hennes far vara så hård?

Men då hon såg på den hårde fadern, strålade han som lyckan själf. Han vinkade åt henne att komma närmare.

»Hör nu på,» sade han.

Ellen slog ned ögonen. Hvarför skulle han tala? Han borde väl först och främst ha öppnat sina armar.

Men det var inte han som talade.

»Kluck, kluck, kluck, kluck, kluck, kluck, kluck,» sade klockan. Det var fortfarande den, som hade ordet.

Grosshandlaren hade tryckt på en liten fjäder i klockan, och det lät som om den, i glädjen att vara till, ville göra sitt allra bästa, ty den surrade fram icke mindre än tolf hesa »kluck».

Man kunde ställa den så att den slog, och man kunde ställa den så att den inte slog. Grosshandlarens triumf var så fullständig den kunde tänkas. Han lät klockan slå ett helt dygn rundt, till sitt auditoriums förundran och sin egen förnöjelse, men då han ändtligen såg upp för att i de andras ansikten afläsa den välförtjänta beundran, som tillkom honom, darrade han till så häftigt, att han höll på att tappa sitt nyskapade verk.

Framför sig hade han en verklig tableau vivant.

Där stod löjtnanten och Ellen och höllo hvarandra i handen, och för att grosshandlaren inte skulle kunna undgå att märka det märkvärdiga

häri, var hon blossande röd och han så stel och förlägen, som en löjtnant kan bli.

»Hvad nu,» sade grosshandlaren.

»Ja, ser du, pappa lilla,» sade Ellen. »Vi ha försökt hela dagen att tala om för dig en sak, men du ville inte höra på, och på något vis måste vi säga det.»

Hennes far sjönk tillsammans i sin stol och höll pannan i handen. Han visste inte hvart hans tankar togo vägen. Men med detsamma kände han Ellens armar om sin hals och hennes hufvud vid sitt.

Och så fingo de två tala. Fastän silfveruret pickade och kluckade allt hvad det orkade i förtjusning öfver sin nya lifskraft, var det ändå inte det, som nu hade ordet.

EN SORGLIG UNDER-RÄTTELSE.

Revisor Halling var ute på sin vanliga morgonpromenad kring sommarvillorna. Han försummade den aldrig hvarken söndag eller hvardag, hvarken i hetta, kyla eller regnväder, ty antingen han själf eller någon annan inbillade honom det, så trodde han nu fullt och fast, att den var det enda medlet att hindra hans gamla ben från att styfna.

Dessutom var det uppfriskande att se sig litet omkring. Han upptäckte alltid någonting nytt med sina små skarpa ögon. En morgon fick han se, att Ströms flaggstång var så rutten invid marken, att den när som helst kunde väntas att blåsa omkull. En annan fick han reda på att grosshandlar Littberg, som nyss gjort konkurs, haft stort kalas dagen förut, ty jungfrun kom, just som han gick förbi, och kastade fyra champagnebuteljer på sop-

backen. En tredje märkte han att Berggrens inte skulle få några äpplen i år, och en fjärde kom han underfund med att fru Lundeblad inte brukade stiga upp förr än klockan tio om morgnarna, ty kaffebordet på verandan var orördt och husjungfrun satt på kökstrappan och borstade sin matmors små stöfletter.

Men i dag hade han gjort en upptäckt, som kom honom att stå stilla midt på landsvägen i fulla fem minuter och fundera med händerna på ryggen och käppen emellan dem. Det var en upptäckt, som på sätt och vis rörde honom själf, ty den rörde hans släktingar, kamrer Almgrens, som också bodde på sommarnöje där i trakten. Och det var en ledsam upptäckt. Ju mer han funderade på den, ju ledsammare och allvarligare förekom den honom, och ju tydligare stod det för honom som en klar och oafvislig plikt att på ett skonsamt sätt underrätta systerdottern och hennes man om den olycka som träffat dem.

Han kom slutligen öfverens med sig själf om att det var bäst att göra det så fort som möjligt, och när han en gång fattat detta beslut, satte han också genast käppen i marken och styrde sina steg mot den Almgrenska villan.

Efter en kvarts promenad var han framme, gick upp för verandatrappan och tittade in i salen. Det fanns ingen därinne mer än husjungfrun, som gick och plockade fram porslin och silfver för att duka frukostbordet.

»Ä' kamrern hemma?» frågade han och såg sig försiktigt om, ifall hans systerdotter skulle vara i närheten. Han var af en finkänslig natur, som alltid gick mycket delikat tillväga, och han ville för ingen del, att den sorgliga nyhet, som han hade att meddela oförberedt skulle slå ned på en stackars svag kvinna.

Ne-ej. Kamrern var inte hemma. Han hade gått ut för en stund sedan.

»Det var då märkvärdigt,» utbrast den gamle herrn argt. »Kan han då inte hålla sig hemma och lefva familjelif om söndagarna åtminstone!»

»Men frun ä' hem . . .»

»Schyss, skrik inte! Jag har inte frågat efter frun. Jag vill bara tala med herrn.»

Den stackars flickan blef yr i hufvudet. Hon visste inte af att hon hade skrikit. Hvarför skulle det vara nödvändigt att skrika? Hvarför såg revisorn så hemsk ut, och hvarför var han så rädd att träffa frun? Det klack till i hjärtat på henne.

»Herre gud, det har väl inte händt nå'nting . . .»

»Händt nå'nting! Jo, visst har det händt nå'nting, det kan hon väl begripa,» sade revisorn och rynkade ögonbrynen.

»Nå'nting ledsamt . . .»

»Ja, hvad skulle det väl annars hända för nå'nting, kära hon,» svarade herr Halling nedlåtande filosofiskt. »Så fort kamrern kommer hem, så säg åt honom att han går ned till mig. Glöm inte det!»

»Ne-ej . . .»

I dörren vände han sig om och upprepade en gång till och med eftertryck:

»Glöm inte det . . .»

»Ne-ej . . .»

Hilma segnade ned på en stol af förskräckelse, och då hon åter reste sig upp och försökte gå på sina darrande ben, kom just frun från de inre rummen, tittade på henne och frågade om hon var sjuk.

»Nej, inte jag,» sade hon flämtande.

»Hvem då?»

Men vid den frågan kände den snälla flickan ögonblickligen sin skyldighet att dölja den olycksbådande hemlighetens tillvaro för sin stackars fru, och hon försökte genast reparera sitt oförsiktiga svar.

»Herre gud, kära frun,» sade hon, »inte behöfver det vara någon som ä' sjuk, inte.»

»Behöfver det inte vara någon som ä' sjuk . . .?»

»Nej, hvarför skulle det behöfva vara det, för!»

Fru Almgren gick närmare och tittade på henne till och med uppmärksammare än den gången, då hon tog henne i sin tjänst.

»Hvad ä' det då,» sade hon strängt.

»Det kan väl vara något annat, vet jag.»

»Något annat! — Säg genast hvad det ä',» befallde fru Almgren.

Men då brast Hilma ut i snyftningar och gråt. Det hjälpte ju rakt ingenting hur mycket hon än försökte att dölja den förskräckliga hemligheten.

»Hur skulle jag kunna veta det, jag,» sade hon, och inseende att hon aldrig skulle kunna komma ifrån saken, lät hon locka ur sig alltihop, att revisorn varit där och sett ut, så man kunde bli rädd för honom, att han inte tordes tala högt en gång, och att det händt någonting förfärligt, som han ville berätta för herrn, men inte kunde säga åt frun.

Nu var det fruns tur att sätta sig på en stol. Hon tänkte på sin far, som var sjuk och låg i Tyskland vid en badort. Tänk om han dött! Hon tänkte på sin äldste son, som nyligen fått plats i en bank i Göteborg. Tänk om det händt honom någonting olyckligt! Hon tänkte på deras våning i staden. Tänk om huset brunnit upp! Hon tänkte på ett dussin andra tänkbara och otänkbara olyckor, allt inom en half minut, och så sprang hon upp igen, satte på hatten och skyndade ut, gick så fort att människor vände sig om för att se på henne och var framme där revisorn bodde på kortare tid, än hon någonsin trott sig om att gå den vägen. Hon ville ha visshet. Hellre en känd olycka, än att gå och slitas emellan ett dussin okända.

Men då hon knackade på, var ingen hemma, och då hon frågade folk i huset, var det ingen som sett revisorn sedan tidigt på morgonen, och då hon kom hem till sig igen, stodo fem jungfrur i ring utanför köksdörren, och ur ringen trädde Hilma fram med rödgråtna ögon och talade om att herr Halling hade varit där igen.

Han hade inte kunnat vänta på kamrern utan kommit för att fråga hvar han var, och när han fått veta att han farit till Lilla Sundet för att slå käglor, hade han skaffat sig en båt och en gosse och rott efter.

»Bad du honom inte vänta på mig?»

Nej, det hade Hilma inte tänkt på. Hon var inte så särdeles kvicktänkt.

Först ämnade fru Almgren också fara till Lilla Sundet, men så fick hon ett anfall af förtviflan och lade sig på en soffa och grät, tog till sig sina båda hemmavarande barn, Elsa, tolfåringen och Hugo, åttaåringen, och kallade dem för sin enda tröst. Ock så grät Elsa med, och Hugo grät och Hilma grät, och kokerskan grät, och hela huset grät, och de fyra jungfrurna gräto också. Och det höll man på med ända till klockan tu på middagen, då kamrern kom hem, munter och glad, hade en god vän med sig och sade till om kallt bilinervatten och konjak. Men i stället för konjak och kallt bilinervatten kom hans hustru och vinkade åt honom i sängkammardörren och såg ut som om solens ljus hade slocknat för henne.

Han frågade henne om koleran var i huset, och hon frågade honom om han sett morbror Halling.

Nej, kamrern hade visst inte sett till någon morbror Halling. Han måste ha den vanan att alltid gå om folk.

Och så fick han höra alltihop om den vandrande stora olyckan, som gick land och rike

omkring med revisorn och snart skulle komma och slå ned öfver dem. Och så fick den goda vännen gå hem till sitt igen, bilinervattnet och konjaken syntes aldrig till, och man satte sig i stället att fundera öfver hvad det kunde vara, som skulle komma och förstöra glädjen i huset.

Fru Almgren höll på, att det måste vara död eller självmord eller någonting ändå förskräckligare, och då hennes man försökte uttala en förhoppning om att det inte behöfde vara så farligt, förklarade hon det vara en feghet att inte vilja se olyckan i ansiktet.

Kunde han tänka sig att en gammal förståndig man som morbror Halling skulle ge sig till att fara trakten omkring för att meddela en underrättelse, som inte var af en viktig och hemsk betydelse?

Och så bytte hon om näsduk och grät igen.

Kamrern kunde inte inse hvad som kunde göras åt saken, och så satt han kvar vid sin hustrus schäslong och sysselsatte sig med att sno tummarna om hvarandra.

Ungefär en timme efter det han kommit hem hördes plötsligt röster i den tysta salen, och Hilma kom in röd af sinnesrörelse.

Det var revisorn. Han ville tala med herrn.

Kamrern reste sig för att gå, men han fick inte gå ensam. Hans hustru var till och med före honom ute i salen.

»För guds skull, morbror, hvad ä' det,» sade hon och klängde sig krampaktigt fast vid revisorns arm.

»Hva! Vet du något om det här, du?» sade han.

»Du har ju sagt åt jungfrurna, att det händt en olycka!»

»Hm,» mumlade revisorn. »Pigorna ä' ena slammertackor. Gå in nu så länge. Jag vill tala med din man först.»

Men hon stod stilla där hon stod. Hon lät inte afvisa sig, förrän hon fått veta allt.

»Nå,» sade han och gnodde sina händer, som om han tvådde dem, »jag hade tänkt att du skulle ta saken lättast, om den meddelades dig af den, som står dig närmast här i lifvet, men som du vill då! — Ja, mina kära vänner, det ä' en ledsam sak jag har att tala om för er, en mycket beklaglig sak.»

»Ä' det någon död?» frågade kamrern.

»Ne-ej, inte det,» sade revisorn. »Ja, man får bereda sig på bekymmer liksom glädje här i världen.»

Fru Almgren kramade hans hand. Nu hade hon det.

»Har det brunnit i sta'n?» frågade hon.

»Ne-ej, inte det. Hvad jag har att berätta rör er icke i ekonomiskt hänseende. Det rör er på ett djupare sätt. Det rör er såsom föräldrar.»

»Å gud,» skrek hans systerdotter, »har han gjort nå'nting?»

Morbrodern klappade henne sakta och medlidsamt på armen.

»En mor får bära mycket,» sade han.

Hon såg honom rätt in i ögonen.

»Har han gjort något i banken?» frågade hon.

»I banken? — Nej,» sade revisorn, »i jordgubbslandet var det.»

»Hvar?» skrek kamrern. Han trodde hon hörde inte riktigt bra, och hans hustru stirrade som om hon mist förståndet.

»Ja, i jordgubbslandet,» bekräftade den gamle herrn, »i Hammarlunds jordgubbsland.»

»Emil!»

»Emil! Hvem har sagt att det var Emil. Han ä' ju i Göteborg. Hur kan ni tro att jag menar Emil?»

»Jag tänkte bara . . .,» sade hans systerdotter och föll nästan handlöst ned i den stora hvilstolen, som om hon uttömt alla sina krafter, och hennes morbror kunde inte läsa uttrycket i hennes ansikte, ty hon höll näsduken för ögonen. Men han klappade henne deltagande på hufvudet.

»Se så, se så, lugna dig nu, så ska du få höra alltihop,» sade han. »Jag gick i morse och promenerade, och bäst jag kommer framför Hammar lunds trädgård, får jag se en röd och hvit mössa och en randig bomullsblus skymta innanför staketet. Jag tittar öfver och upptäcker min egen kära släkting, unge herr Hugo, som sitter och stjäl jordgubbar. — 'Hvad gör du där, din lilla rackare,' säger jag. — 'Äter jordgubbar,' svarar bytingen helt fräckt. — 'Det låter du allt bli,' säger jag. — 'Det är inte dina,' säger den lilla lymmeln. Men då tyckte jag det gick för långt, tog tag i

klinkan på grinden, fick upp käppen och sprang in efter honom. — 'Ä' det inte mina,' sa jag, 'så ska jag i alla fall lära dig att äta dem.' — Men det ville han förstås inte vänta på, utan satte af tvärs öfver landet och försvann.»

»Och nu säger jag till er, mina barn,» sade revisorn högtidligt, klappade ännu en gång fru Almgren på hufvudet och hennes man på axeln, »nu säger jag till er, er son är en liten tjuf, men låt honom inte bli en större.»

Hans systerdotter lyfte upp hufvudet och visade ett ansikte, som blifvit märkvärdigt lugnt, ja nästan gladt igen.

»Ja,» sade hon, »det ä' mycket fult att gå i ett jordgubbsland, när man inte har lof.»

»Jag skulle' tro det,» instämde herr Halling.

»Och när man inte har där att göra,» sade hon.

»Ja-a, när man inte har någonting där att göra.»

»Hade du lof, morbror?» frågade hon.

»Jag! Skulle jag ha lof!»

»Ja-a. Hugo hade lof han. Jag var själf med honom, när han fick det. Hade du inte lof?»

»Hva, hva, hva . . .,» sade revisorn, men så tystnade han tvärt.

»Kära morbror lilla, hvad hör jag! Aldrig kunde jag tro, att du gick i jordgubbsland utan lof,» sade kamrern.

Men det fick han inte svar på. Den gamle herrn tittade från den ene till den andre, såg ut

som om det var något han ville säga, men så vände han ryggen åt dem och gick.

»Adjö,» sade han i dörren.

Kamrern och hans fru följde honom mycket artigt ända ned till grinden, försökte öfvertala honom att stanna kvar till middagen och lofvade honom ett parti whist efteråt. Men det hjälpte inte.

Han hade inte lust den dagen.

TVÅ HUFVUDEN OCH EN TANKE.

Det var oväder i huset. Professorn var vid dåligt humör, och det kändes ända ifrån salongen och ut i köket.

Han hade haft förtretligheter inne i sitt arbetsrum, där han höll på att skrifva på en afhandling. Det var någon vetenskaplig term, som han inte kunde komma på det klara med, fastän han ödt bort tre hela timmar med att slå i uppslagsböcker. Och när han så kom ut i den yttre världen, hade han en väl preparerad blick för att upptäcka allting, som var i olag.

En gardin hängde snedt, en cigarrkopp var odammad, och han fick se en fläck på matsalsmattan, som redan suttit där ett halft år.

Men den, som riktigt råkade illa ut, var lilla fru professorskan. Hon hade glömt en handske på ett af plyschborden i salongen, blef beskyld för

att promenera för länge om förmiddagarna och lyckades inte göra gällande någon enda liten ursäkt.

Lika älskvärd och treflig äkta man, som professorn visade sig, då han var vid godt lynne, lika otreflig var han, då »humöret kom på».

Men professorskan tog det förståndigt. Hon betraktade det helt enkelt som ett illamående, pysslade om honom därefter och började försöka allehanda små huskurer.

Först gick hon och öppnade fönstret, för att den upplifvande vårluften skulle spela in i rummet.

Men det var inte bra. Hennes man förklarade, att »det drog».

Det visste hon emellertid råd för. Den stora kinesiska skärmen var både hög och bred. Hon släpade fram den och ställde den skyddande framför professorns stol. Nu skulle inte den minsta lilla fläkt genera honom.

Men professorn höll för öronen.

»Ett sådant väsen och bråk! Ska' du komma och gnissla med den där kolossen, när jag har sagt, att jag har ondt i hufvudet.»

Det hade han inte sagt ett ord om. Men lilla frun fann det klokast att inte dementera hans påstående, utan höll god min, lade sakta sin svala, hvita hand öfver hans panna för att svalka den och beklagade honom lika ömt och medlidsamt, som om han varit ett barn, som stött sitt lilla hufvud.

Men det var inte bra det heller. Han drog undan hufvudet. Hennes hand tryckte för hårdt och gjorde honom nervös. Hon förstod sig inte på rätta sättet.

De sutto tysta en stund, han gungande det ena benet öfver det andra, hon bläddrande i en bok och kämpande mot en mycket mänsklig böjelse: att känna sig stött och visa det. Som hon hade god tid att reflektera, så beslöt hon likväl af omsorg för det allmänna bästa att uppoffra sin finkänslighet, gick fram till fönstret för att förfriska sig med litet luft och började sedan i vanlig, lugn samtalston att prisa vädret, våren och naturens härliga uppvaknande.

»Vet du, Emanuel, det skulle bestämdt göra dig godt att komma ut lite'. Ska' vi inte ta' Skjöldbergs med oss och fara utom staden någon stans? Tror du inte, att lite' champagne skulle krya upp dig?»

Han såg på henne. Därpå vände han bort hufvudet och bytte om ben, så att han gungade med det högra i stället för med det vänstra.

»Jo, du har idéer, som ä' snillrika,» sade han. »Tror du, jag har råd att dricka champagne i hvardagslag!»

Så tog han upp en tidning och satte sig att läsa. Men det förslaget retade honom fortfarande. Det visade brist på omtanke om hans personliga väl.

»Champagne för hufvudvärk! Det är verkligen skada, att du inte blef doktor! Vill du inte, att jag ska slå käglor också?»

Då hon föreslagit champagne som medicin, hade hon egentligen tänkt mera på att bota lynnet än hufvudet, men det aktade hon sig för att säga, ty åkommor af det förra slaget höra till dem, som man inte får tala högt om för patienten.

Men någonting skulle hon säga för att bevara sin värdighet, och därför höll hon på sin champagne, och att den var bra för allt möjligt och för hufvudvärk i synnerhet. Hon bevisade honom klart och tydligt, att den inte var skadlig, ty läkare ordinera den ju för sjuka, och den kunde väl inte vara farlig för en så frisk person som han, när till och med sådana stackars människor, som ligga på dödsbädden, kunna förtära den.

Och hon bevisade så länge och med sådan kraft och energi, att hennes man slutligen måste afstå från att försöka bemöta henne, tog sig en promenad utåt golfvet och satte sig igen under förklaringen, att hennes logik var oemotståndlig och åtminstone hade öfvertygat honom om en sak: att han hade värre hufvudvärk än förut.

Då teg hon. Hon visste med sig själf, att hon gjort allt, hvad som stått i hennes förmåga, för att få sin man uppmuntrad och vid godt humör igen, och när det inte lyckades, så kunde saken inte hjälpas.

Hon gick och pysslade med små hushållsbestyr, vattnade krukväxterna, reste upp soffkuddarna och småsjöng för sig själf. Vid bordet talade hon om allt nytt, hon hört i staden, och låtsade alls inte om, att det var oväder i huset. Nu fick han

bli glad af sig själf, om han ville. I annat fall brydde hon sig rakt inte om det.

Första rätten åt professorn i tysthet och tog sig åt pannan då och då. Men under den andra afstannade dessa gester nästan helt och hållet. Han åt med god aptit och gaf till och med det nådiga erkännandet, att maten var väl lagad. Vid den tredje inlät han sig i en ganska liflig konversation om de förhoppningar, man hade om årsväxten, och när de stigit upp, var det han, som gick och öppnade det andra fönstret i salongen och förfriskade sig med luft.

Det såg verkligen ut, som om tid och lugn voro hans bästa läkare.

»Det där slädpartiet, som vi talade om i vintras, blef aldrig af, det,» sade han, fortfarande betraktande parken utanför fönsterna.

»Nej, du fick inte tid.»

»Och så smälte snön bort, innan man visste ordet af.»

»Å, hvad det beträffar,» sade professorskan, »så hade vi talat om det sedan i november, och . . .»

»Jag säger, att snön smälte bort mycket hastigt,» sade professorn med eftertryck och satte sig på stolen vid fönstret. »Skjöldbergs ä' förståndiga människor. De kan väl aldrig tro att vi velat dra oss undan heller.»

»Hvem vet.»

Hon lutade sig tillbaka i soffan och såg upp i taket.

»Bah,» sade professorn, men så försjönk också han i funderingar.

»Ska vi bjuda dem på teatern i stället?» frågade han plötsligt och såg upp med ansiktet upplifvadt af den goda idéen.

»När då?»

»I kväll.»

Fru professorskan tog upp tidningen och såg efter. Jo, det var en bra pjes. Det skulle bli riktigt roligt att få gå och se den, och Skjöldbergs skulle bestämdt gärna gå med.

»Hm,» sade professorn och beskådade sina naglar, »men tror du inte, de skulle tycka det ä' för varmt?»

»Det tänker man inte på, när det ä' en riktigt intressant pjes.»

»Ja, du har då alltid varit galen i teatern.»

»Åja, ganska road.»

»Jag tror, du kunde sitta och njuta där i själfva rötmånaden, om där var öppet. Det är också en smak!»

»Men det var ju du, som ville det.»

»Ville det,» upprepade professorn med en skarp blick. »Du torde erinra dig, att vi inte talar om, hvad vi vill eller inte vill, utan om skyldigheter och artigheter mot våra goda vänner.»

Ja, det erinrade sig lilla frun mycket väl, och var tystad för ögonblicket.

»Om man skulle kunna hitta på något annat,» fortfor hennes man begrundande. »En ångbåtstur, men det ä' för kyligt på aftonen ... Om vi skulle

ta' en kalesch och fara ut och se på fåglarna och löfsprickningen?»

Lilla frun såg upp med ett snabbt leende. Var det för att glädja henne, som han adopterat hennes förslag?

Men det var alls ingen välvillig och eftergifven äkta man, som satt där midt emot henne. Det var en man, som trodde sig ha hittat på en spritt ny och lysande idé och satt och väntade på att få den gillad med acklamation.

Hon kom hastigt ihåg, att orden äro till för att dölja tankarna, lutade sig fram och smekte honom på kinden.

»Ja men, Manne lilla,» sade hon, »tänk på så mycket det drar med sig. Du har kanske inte råd . . .»

Orden dolde tankarna nästan bättre än hon trodde.

»Snick, snack,» sade han.

»Man måste ha det elegant för Skjöldbergs,» fortsatte hon.

»Nå, än se'n då?»

»Och så borde du vara hemma och lägga dig tidigt, när du har hufvudvärk.»

»Det måtte väl vara bot för hufvudvärken att komma ut i friska luften.»

»Ja, men . . .»

Professorn sprang upp och började rifva sig i håret.

»Men, men, men . . .! Herre gud, hvad det alltid ska' vara invändningar, när jag någon gång

föreslår en sak! Än det ena, än det andra! Hitta på något bättre själf, om du kan!»

»Nej,» sade lilla frun mycket ödmjukt och saktmodigt, »det kan jag inte.»

Men hon höll »Fliegende Blätter» för ansiktet, så han kunde inte se, hvad hon sade till sig själf.

»Nå, hur ska' det bli nu då?» frågade han, sedan han suttit ett par minuter och vändt bladen i en teknisk tidskrift.

Hon kysste honom på begge kinderna.

»Jag ä' med om allt, hvad du hittar på,» sade hon.

»Men aldrig strax!»

»Jo, till och med, innan du hittar på det.»

»Hvad sa' du?»

»Ingenting. Nu går jag och telefonerar.»

* * *

Det var ett litet gladt sällskap, som något senare på kvällen satt på den landtliga restauranten och åt en finare supé.

Skämtet och vinet flöt lätt, och när champagnen skummade i de stora glasen, höjde professorn sitt för att utbringa en skål.

Han ville tala om för de närvarande, att de varit i fara att bli införpassade i fängelse i dag. Och där satt gendarmen.

Han pekade på sin hustru.

»Hon ville beröfva oss sol och ljus och luft och packa in oss i ett gasosande, kvaft hål till

teater, men lyckligtvis fanns det en man, som skaffade hästar och fortkomstmedel och hjälpte oss att fly ut i naturens sköte till vår och friska vindar, sångfåglar och blommor små. Skål för vår räddare!»

Han slog sig själf på bröstfickan och tömde sitt glas.

Men lilla fru professorskan hviskade med sin goda vän. Och så spillde båda fruarna champagne på duken, för de skrattade så hjärtligt. Och när de druckit och skålat, skrattade de igen. Det var nästan för mycket för att bara gälla skåltalet, ty de kunde inte sluta.

Men det allra värsta var, att de hviskade fortfarande, och hvad de hviskade om, det fick ingen veta.

ETT JUBILEUM.

Frukostbordet i matsalen stod dukadt för tre, men endast två af kuverten voro upptagna. Grefvinnan och fröken Alice hade slagit sig ned och börjat läppja på sitt te, sedan de under några minuter förgäfves väntat på unga grefven.

Det tycktes ligga en hetsig stämning i luften, och den konversation, som förts hade synbarligen mest skötts af Alice, ty hon var alldeles röd i ansiktet af bara ifver. Hennes mor däremot såg trött och irriterad ut och hade just ett afvärjande, »kära barn, var nu inte så häftig» på läpparna, då dörren öppnades och hushållerskan, mamsell Sofi, ett medelålders fruntimmer med välmående utseende och något skarp näsa, trädde in.

Alice tystnade tvärt, tog itu med sina bortglömda ägg och högg toppen af det ena med

en sådan kraft att den flög ett långt stycke utåt bordet.

Mamsell Sofi ville bara höra sig för om grefvinnan gillade hennes uppgjorda matsedel till middagen. Men sedan hon fått en nick och ett par »ja, ja» till svar, dröjde hon ännu litet med att gå.

»Kanske fröken Alice vill ha sockerkaka till sitt te?» frågade hon. »Jag ska strax gå efter . . .»

»Nej, tack,» bet Alice till helt skarpt utan att ens se på henne.

Det tycktes emellertid på intet vis såra mamsell Sofi. Hon log som förut och lade med en viss förtrolighet armen öfver grefvinnans stolskarm.

»Tycker inte grefvinnan det ä' kallt? Den här stora salen ä' så svår att elda upp. Ska jag inte gå efter en sjal?»

Nej, grefvinnan frös inte och ville ingen sjal ha, och så drog sig ändtligen den tjänstaktiga lilla mamsell Sofi, alltjämt vid lika godt humör, tillbaka.

Så fort hon var utom dörren lyfte Alice upp hufvudet.

»Ser du inte så hon gör sig till?» sade hon.

Men grefvinnan var en hjärtegod gammal dam. Hon trodde högst ogärna någon om ondt och tyckte inte om bråk. Blef man visad en vänlighet, kunde man väl också få ta den som en vänlighet, tyckte hon, och inte alltid behöfva fundera öfver, att det kunde ligga något inunder. Mamsell Sofi hade varit i hennes hus i nära fem år och visste hvar allting stod och hur allting skulle vara, och så förstod hon sig på att laga god mat. Det var

förtjänster, som satte åtskilliga fel i skuggan. Och hvarför kunde man inte hellre få se förtjänsterna än felen, när man nu hellre ville det, och det var det bekvämaste och trefligaste?

»Du ska inte säga så, kära Alice,» började hon mildt och saktmodigt.

»Inte säga!»

Alice slutade upp med att skära sönder sin kotlett och bara stirrade på modern. Och så kom hela mamsell Sofis meritlista, som man hört så många gånger förut, på nytt i dagen. Hur hon knusslade åt tjänstfolket och gömde undan åt sig själf, hur hon spelade fin dam därnere och god vän häruppe, hur hon grälade, tyranniserade och intrigerade. Och så hennes senaste bedrift, som utgjort mor och dotters samtalsämne under hela morgonen, nämligen det lilla näpna tilltaget, att under deras stockholmsresa, hvarifrån de kommit hem i går, taga ned Alices fina indiska muslinsgardiner, tvätta dem, rifva sönder dem, laga dem, och så helt enkelt hänga upp dem i sitt eget rum och ett par usla, simpla trådgardiner i Alices, under förevändning att det inte gick an att fröken hade stoppade gardiner.

Nej, nu skulle det bli allvar af. De hade så många gånger talat om att hon skulle flytta, utan att det kommit längre. Men nu kunde man inte härda ut vidare. Det kunde väl mamma inse, tyckte Alice.

Grefvinnan både insåg och insåg det inte, men hon var en mycket medgörlig natur, och det var

inte utan att hon började inse det allt mer och mer ju mer Alice pläderade.

Då de voro nästan färdiga att stiga upp från bordet, öppnades dörren igen, och unga grefven steg in.

Om Alice haft en förargad min, så hade han en ursinnig. Ett helt ovädersmoln af rynkor låg hopdraget öfver hans panna, och han hade icke väl hunnit sätta sig och breda ut serveten, förrän det urladdade sig.

»Det ä' just en skön husklenod, som mamma består sig med, den där Sofi,» började han. »Vet du, hvad hon tagit sig till med under det vi varit borta?»

Grefvinnan svarade sitt »nej» med en suck. Det var då beslutadt i ödets bok, att det inte skulle få vara lugn i huset. Skulle hon nu verkligen behöfva skrifva till staden och be sin svägerska skaffa en ny hushållerska, svägerskan, från hvilken hon just fått mamsell Sofi. Det var högst förargligt och ledsamt, men hon visste ingen annan att vända sig till. Man hade då aldrig annat än bekymmer.

»Jo, jag tycker hvad pappa ska bli glad när han kommer ut,» fortsatte unga herr grefven.

»Men, Hans, hvad ä' det då?» frågade Alice.

»Jo, i söndags, ser ni, skulle hon förstås i kyrkan. Och fint ska fint ha, så bästa kupén skulle naturligtvis fram.»

»Den nylackerade...?»

»Javisst. Den nylackerade. Folk skulle se, att det var någon af grefvens, förstår ni.»

Det tyckte grefvinnan var ändå en smula för starkt. Hon knäppte ihop händerna.

»Men det var inte gentilt nog ändå för hennes nåd. Kan ni tänka er hvilka hästar hon tog?»

»Svarta hingstarna,» gissade Alice helt lugnt.

»Nej, nej,» utbrast grefvinnan, »det är väl inte möjligt.»

Men grefve Hans nickade.

»Jo, jo, men,» sade han.

»Fastän vi hade dem till stationen, och Karl Ulrik sa, att de skulle hvila i två dar.»

»Ja, och nu ä' Atos halt.»

Grefvinnan reste sig nästan darrande.

»Min gud, hvad ska Karl Ulrik säga!»

Nu hade det verkligen gått för långt med människans tilltagsenhet. Att bara kusken hade vågat göra henne till viljes! Men hon tyranniserade verkligen allt det öfriga tjänstfolket. Grefvinnan försökte inte längre att försvara henne. Hon gick i allt in på sina barns åsikter nu, då gärdet en gång var uppgifvet. Människan skulle flytta, och det i morgon dag. Hon skulle tala med henne genast.

»Jag ska gå efter henne jag,» sade Alice beredvilligt och steg upp.

»Ja, gör det.»

Men då den unga flickan kommit till dörren hejdades hon af grefvinnan.

»Vänta litet, Alice, jag tror att vi ska dröja till efter middagen. Det blir ett sådant elände och villervalla där nere i köket så här midt i middagsgöromålen.»

Alice gick tillbaka litet surmulen. Hon tyckte aldrig om att skjuta upp en god sak. Men både hon och hennes bror fortsatte att tala om händelsen i en timmes tid och lifvade så bra upp moderns indignation öfver de svarta hingstarnas behandling, att de fingo henne riktigt ordentligt nervös och ond, ty den älskvärda lilla damen kunde verkligen bli ond, bara det riktigt gällde. Hon försäkrade dem högtidligt att nu var hennes tålamod slut. Och när de skildes åt för att gå hvar och en åt sitt håll, var det ingen som tviflade på, att mamsell Sofi nu ändtligen skulle få sina gärningars lön.

En timme efter middagen, då grefvinnan nyss vaknat ur en liten blund på soffan, knackade den påpassliga Alice på dörren och påminde om hvad som skulle göras. Hon fick också mycket riktigt i uppdrag att ringa efter mamsell Sofi, och när jungfrun kom med bud att mamsell strax skulle infinna sig, aflägsnade sig unga fröken mycket grannlaga för att inte göra det kommande sorgespelet pinsammare än det nödvändigt måste bli.

Ett par ögonblick senare visade sig mamsell Sofi med nystruket förkläde och leende min i grefvinnans kabinett.

Grefvinnan vinkade åt henne att sätta sig, och hon tog en stol, sköt den helt nära grefvinnans

schäslong, satte sig, strök ut förklädet, lade händerna i hvarann och väntade med den lugna och förnöjda min man har, då man är beredd på att få höra något angenämt.

»Kära mamsell Sofi,» började grefvinnan, »jag hör att det händt ledsamheter, medan vi varit i sta'n.»

»Ja, ä' det inte förskräckligt,» utbrast mamsell Sofi lifligt. »Stora vasen på hörnbordet i salongen! Det ä', som jag säger, Rika kan inte ha någonting i sina händer utan att slå sönder det. Men den var då sinkad förut, snälla grefvinnan, och jag satte dit biten med fisklim, så att det bestämdt inte kan synas, för den som inte vet af det.»

Grefvinnan flyttade sig litet oroligt i soffan.

»Jag menar nu inte precis det,» sade hon.

»Jaså, grefvinnan menar bråket om de där dukarna, som kommit bort i tvätten. Det ä' förstås Hedda, som redan varit framme med det.»

»Nej, nej,» sade grefvinnan protesterande, »det ä' inte alls fråga om . . .»

»Jo då, jag vet så väl hvarifrån det kommer! Henne känner jag nog. Men det vill jag bara säga. Jag har inte beskyllt henne för att ha tagit dem, hvad hon än må påstå. Och det ä' väl inte att undra på att man vill hålla ordning i huset och stå på sitt husbondsfolks bästa, och ta vara på hvad som anförtrotts i ens händer, för se det har alltid varit min första och sista tanke. Det vet nog grefvinnan och alla andra med, som jag varit hos . . .»

Mamsell Sofi hade blifvit blossande i ansiktet och talade så fort, som om hon verkligen haft sin antagonist, Hedda, framför sig och det gällt att riktigt prata omkull henne.

»Jag vet, jag vet, kära mamsell Sofi,» sade grefvinnan, »men . . .»

»Grefvinnan undrar förstås, hvarför jag inte sa' nå'nting om dem i morse. Och det hade jag nog gjort. Men se, grefvinnan, jag tänkte som så. Tänk, om jag räknat fel, för det kan ju hända den bästa, tänkte jag. Och så tog jag på förmiddagen och gick igenom både det rena och det orena, och se då, se grefvinnan, fick jag se att det var alldeles rätt alltihop, precis som jag alltid haft det se'n jag kom i huset. För se det kan då ingen säga på min rygg, att det kommit bort så mycket som en tråd se'n jag fick hand om det.»

»Kära mamsell Sofi, det ä' ju heller ingen som säger annat än att mamsell Sofi ä' ordentlig, men . . .»

»Tack, snälla grefvinnan, tack för de orden,» sade mamsell Sofi, böjde sig hastigt framåt och strök grefvinnan öfver knäet. »Det ä' så roligt att höra, att ens förtjänster ä' uppskattade hur små de än ä'. Och i grefvinnans familj ha alla verkligen varit så innerligt vänliga och gjort det. Det har varit riktiga lyckoår för mig, kan jag säga, både de tre åren hos gamla grefvinnan på Fjällås och de två hos grefvinnans svägerska i sta'n, men allra mest ändå de här fem hos grefvinnan. Ja,

herre gud, i morgon blir det ju tio år, som jag varit i grefvinnans familj.»

Grefvinnan fick plötsligt brådtom att söka sin näsduk bakom soffkuddarna, och då hon fått tag i den torkade hon sig långsamt och väl om läpparna.

»Ja, hm... det blir visst, det,» sade hon.

Men plötsligt sköt mamsell Sofi ihop axlarna, slog sig själf på knäna med de hopknäppta händerna och stirrade förskräckt på sin matmor.

»Å, nej men, grefvinnan...! Grefvinnan tror väl inte, att jag sa' det där... det där om de tio årena för att... för att påminna...!»

Grefvinnan försökte lugna henne med ett småleende och ett afvisande »å nej». Men det hjälpte inte. Mamsell Sofi var så upprörd öfver den misstanke, som kunde falla på henne att hon lade begge händerna på soffkarmen och besvor sin »kära, snälla» grefvinna att inte tänka illa om henne. Hon hade visst inte på något vis velat vara påflugen och göra sig påmind, något, som hon för resten aldrig behöft, för hennes snälla herrskaper hade alltid kommit ihåg henne ändå.

Och så tog hon upp näsduken och grät.

Hennes herrskaper hade alltid varit så innerligt snälla emot henne och kommit ihåg alla hennes både födelsedagar och namnsdagar. Och till jul och midsommar hade hon fått både klädningstyger och klocka och ringar och annat med. Man hade, gud vare lof och tack, visat henne på det allra raraste och hjärtligaste sätt, att man satte

värde på henne och hennes tjänster. Men därför var det just så hårdt att tänka att grefvinnan skulle tro att hon var otacksam och kunde ha fällt det där ordet af några ogrannlaga bevekelsegrunder.

»Nej, kära mamsell Sofi,» sade grefvinnan litet trött, »jag tror inte det. Var lugn, jag tror inte det.»

»Och för tio år,» fortsatte mamsell Sofi utan att lugna sig det minsta. »Hvad ä' tio år! Det ä' ju ingenting. Herre gud, jag skulle väl inte kunna ha några pretentioner för tio år!»

»Ne-ej . . . det förstås . . .» Grefvinnan visste inte riktigt om hon skulle hålla med eller ej, men i näsduken hade hon bitit ett stort hål under sina grubblerier öfver hur i all världen hon skulle få sagt hvad som skulle sägas. Hon märkte att de kommit litet ifrån ämnet.

»Och att grefvinnan ä' nöjd med mig, det, ser grefvinnan, ä' ju min bästa belöning. Och den har jag ju redan fått, för jag har ju gud ske lof hört grefvinnan säga det, både en och flera gånger . . .»

Det blef en paus medan mamsell Sofi torkade sina ögon. Grefvinnan kände på sig att hon måste säga något, och efter som mamsell Sofi sade, att hon sagt hon var nöjd med henne, så kunde hon väl inte förneka sina egna ord.

»Ja, ja visst . . .» sade hon.

»Och att man får vara på ett ställe där man trifs så bra som här och kommer så väl öfverens

med både höga och låga, det ä' också lön nog,» sade mamsell Sofi och smålog genom tårarna.

Grefvinnan sträckte ut handen, tog sin luktflaska och försökte hämta ingifvelse ur den. Hur skulle man på ett tillräckligt varsamt sätt kunna rubba den stackars varelsens tillitsfulla tro på världens förträfflighet och människornas godhet?

Men grefvinnans tystnad tillfredsställde inte riktigt mamsell Sofi, som hade väntat sig ett mera oförbehållsamt erkännande af det framställda sakförhållandet. Hon tog tag i sitsen på sin stol och makade både den och sig själf ännu litet närmare sin matmor.

»Men grefvinnan ä' ond på mig ändå,» utbrast hon. »Jag ser det! Grefvinnan ä' ond på mig!»

»Kära mamsell Sofi, det ä' ju ingenting att tala om,» sade grefvinnan viftande med handen, lutade sig mot kuddarna och blundade. Hur skulle hon säga det?

»Jo, grefvinnan ä' ond på mig.»

»Nej, nej, nej . . .»

»Jo, jo, jo! Söta, kära, snälla, rara grefvinnan, förlåt mig!»

Nu rullade tårarna igen, och det riktigt i störtflod.

»Det ä' ju ingenting att förlåta.»

»A, att min mun skulle uttala de där orden! Kära, söta, rara, goa grefvinnan, förlåt mig . . .!»

»Snälla mamsell Sofi, jag säger ju, att jag inte tänker på det alls . . .»

»Men då kan väl grefvinnan förlåta mig. Söta, snälla, kära, rara grefvinnan . . .»

Mamsell Sofi var inte den, som gaf sig så lätt. Det var detsamma om grefvinnan hade någonting att förlåta henne eller ej, men hon skulle förlåta henne, det hade hon satt sig i sinnet, och då hennes matmor fortfarande blundande halflåg mot kuddarna och matt förklarade att hon inte förstod hela saken, började den stackars husmamsellen storsnyfta i sina båda händer, så att hela hennes lilla välmående kropp hoppade.

»Söta, snälla, rara, kära, goa grefvinnan, förlåt mig . . .!»

»Ja, ja, ja, ja,» sade grefvinnan öfverväldigad och besegrad. Hon var så uttröttad att hon skulle sagt hvad som helst, som lilla mamsell Sofi velat att hon skulle säga, och hon lät utan motstånd tacka sig, välsigna sig och kyssa sig på händerna så mycket som helst. Och när mamsell Sofi ändtligen af sig själf tröttnade på denna sysselsättning, orkade grefvinnan hvarken öppna ögonen eller tala. Hur skulle det för resten varit möjligt att nu börja samtalet från rätt början? Faktum var att mamsell Sofi fått förlåtelse, och det skulle minst sagdt förefalla hjärtlöst och onaturligt att börja gräla på och köra bort en människa, som nyss fått tillgift för sina fel. Den stackars grefvinnan kände sig alldeles yr i hufvudet af all tankeansträngning, och det enda hon till sist hade att säga mamsell Sofi inskränkte sig till en bön att få in sitt te och få komma i säng så fort

som möjligt. Hon var till och med så fullständigt förbi, att hon lät hälsa grefve Hans och fröken Alice, att hon inte orkade taga god natt af dem.

Fröken Alice stod emellertid en kort stund därefter trots förbudet och knackade på sin mors sängkammardörr, men fick intet svar. Hon stod där i fem minuter, och hon stod där i tio. Lika tyst var det därinne för det. Och till sist måste hon vända om med tunga steg och onda aningar i sitt hjärta.

Morgonen därpå var det inte bättre. Grefvinnan hade ondt i hufvudet och ville inte bli störd på hela förmiddagen.

Men den som var morgonkry och pigg, det var mamsell Sofi. Hon visade sig oupphörligt i dörrarna med ett klart strålande ansikte och ett stort, hvitt, nedmjöladt förkläde. Redan i förstugan luktade det bak, och Rika, kom och anförtrodde unga fröken, att mamsell skulle ha kafferep på eftermiddagen.

Till slut blef Alice vid så dåligt humör både af den oundvikliga baklukten och af hennes mors osynlighet, att hon tog på sig kappan för att gå till skogs helt ensam och allena. Men i nedre förstugan mötte hon mamsell Sofi, som med ett lycksaligt leende klappade henne på armen och frågade om hon inte ville komma in i hennes rum och se på någonting vackert. Nyfiken som hvarje person af hennes eget eller annat kön följde unga fröken naturligtvis med, fördes in i det lilla rummet med de annekterade, indiska muslinsgar-

dinerna och fram till sybordet, hvarpå tronade en blankpolerad nysilfverkaffekanna och tre teskedar af riktigt silfver.

»Ä' det födelsedag i dag?» frågade Alice.

»Nej, inte det. Fröken ska veta att i dag ä' det jämnt tio år som jag varit i frökens familj. Och den söta, rara grefvinnan, som ä' alldeles för god och snäll mot mig, har kommit ihåg mig. Herre gud, bara tio år, och inte en gång på samma ställe, det ä' ju ingenting att komma ihåg. Det ä' alldeles för mycken godhet. Men det ä' så innerligt roligt att se att man ä' en smula värderad och uppskattad.»

Och den lilla lyckliga mamsell Sofi tog upp näsduken och grät och sade, att hon skulle bjuda fröken Alice på eftermiddagskaffe ur den gentila nysilfverkaffekannan och hon hoppades att det skulle smaka riktigt bra.

Fröken Alice yttrade sig emellertid inte om huruvida hon hoppades detsamma, tog tvärt om ett tämligen kyligt adjö, och i stället för att gå ut i skogen gick hon direkt ner i stallet och träffade sin bror, som hon bad om ett enskildt samtal, hvilket också beviljades, så snart grefve Hans fått höra att det var fråga om hushållsmamsellsangelägenheten. Han vände genast sin uppmärksamhet från hästarna och stalldrängarne och till sin syster.

Men då han fått underrättelse om silfverkannan och teskedarna, stod han ett ögonblick och hängde med hufvudet som en slagen man. Därefter gaf

han sina känslor luft i ett dussin fula ord, som passade för lokalen.

»Vet du hvad,» sade han, »nu kan jag våga min nacke på att hon blir trotjänarinna.»

Alice nickade sorgset och bet betänksamt i fingertopparna på sina handskar. Hon insåg tydligt nog att det fanns de allra säkraste utsikter för att mamsell Sofi skulle komma att fira både tjugonde, trettionde och fyrtionde årsdagen af sin trogna tjänst i deras familj.

UNDER TOFFELN.

Två ärenden och två visiter på en förmiddag, det drar tid. På det sista stället hade de satt fram bakelser och vin och gjort narr af henne, för att hon inte tordes låta sin man vänta i fem minuter, men hon hade gifvit dem svar på tal och gått.

Klockan var verkligen mycket. Hon sprang upp för trapporna, inte ängslig, men angelägen att hinna hem i tid och ryckte häftigt upp köksdörren, som Hedda alltid hade på glänt.

»Är kamrern hemma?»

Nej, han hade inte kommit ännu.

Hon drog en lättnadens suck, tog af ytterkläderna i största hast och skyndade in i salen för att se om allt var i ordning på bordet. Hon hade inte varit gift mer än ett halft år, men kände redan sin man tillräckligt för att kunna förutspå,

att hans lynne skulle lida en viss liten knäck, om någonting var i olag.

Mon dieu, det fanns ju ingen ättika i karaffen!

Hon sprang ut i köket för att få den påfylld, lyfte i förbigående på grytlocken för att öfvertyga sig att allting var färdigt, och så gjorde hon en upptäckt.

»Nej, men Hedda, ryska ärterna ä' ju inte kokta!»

»Nå, så bli de väl,» sade Hedda med det största lugn i världen.

»Bli de väl!»

Unga frun blef utom sig. Hon frågade Hedda, om hon trodde det var kväll eller middag de skulle äta. Hon frågade henne, om hon glömt bort, att kamrern brukade komma hem klockan half fem. Hon frågade henne, om hon inbillade sig, att kamrern var förtjust i halfråa ärter, och hon frågade henne, hvad hon trodde kamrern skulle komma att säga.

Hedda bara fnyste, medan hon proppade spiseln full af ved.

»Kamrern ja. . .,» sade hon. »Det ä' väl inte så farligt heller, om det dröjer ett par minuter. Om jag vore som frun, så skulle jag inte krusa så där förskräckligt. Folk säger, att frun står under toffeln.»

»Hvad säger Hedda?»

Först blef det en paus af häpnadsfull öfverraskning, så sade unga frun någonting, som skulle

vara dräpande, men alldeles förfelade effekten, så lämnade hon valplatsen, och så gick hon in till sig, där hon vandrade fram och tillbaka, bet ihop tänderna och hittade på en mängd förkrossande svar, som hon skulle sagt i stället för det misslyckade.

Att gräla med jungfrur är det mest nervretande man kan ta sig till. Man får inte byta ord med dem, ty då förlorar man sin värdighet, och byter man inte ord med dem utan skall nedlägga sina åsikter i ett enda svar, så händer det lätt, att detta icke blir tillräckligt innehållsrikt.

Då hennes man kom hem, satt hon vid skrifbordet med blossande kinder och rufsigt hår, hade rifvit sönder fem halfskrifna betyg åt Hedda och höll på att författa det sjette.

Hon hade inte hört då han gick i tamburdörren eller öfver salsgolfvet och märkte ingenting, fastän han redan stod i rummet.

»Agda!»

Hon sprang upp och frågade, hvarför han kom så sent.

»Tyst,» sade han, »släta dig i håret! Jag har någon med mig.»

I samma sekund var hon framme vid spegeln och fick fatt i borsten.

»Hvem ä' det då?»

»Pappa.»

»Min gud!»

Innan hennes man hade bytt om rock, hade hon skjutit upp och igen alla sina lådor, profvat

fyra hårrosetter och tre näpna förkläden. Hon hade inte sett sin svärfar mer än helt flyktigt några gånger förut, kunde knappast säga att hon kände igen honom, och nu kom han hit som en annan skolinspektör för att se om de voro lyckliga. Han hade sagt till sin son, att han rest in i affärer och skulle stanna ett par dar.

»Få nu se, om du kan ta honom,» sade hennes man. »Gör dig riktigt söt bara, klappa om gubben och var glad och munter, så slår du nog an.»

Under tiden gick pappa svärfar, brukspatronen, och såg sig omkring i våningen.

Han hade verkligen kommit för att en gång riktigt ta reda på hur hans son hade det och sedan kunna beskrifva det för »mamma», som satt därhemma och längtade och gärna hade velat vara med, om hon bara vågat fara ut i det kalla vintervädret.

Han gick lång och stor och fet omkring med händerna på ryggen och hufvudet upplyftadt och undrande hvad allting hade kostat.

Buffeten tyckte han var magnifik, nästan alltför magnifik. Det där silfret och porslinet, som stod uppradadt kring väggarna, ansåg han bara vara skryt. De där tunga portiererna visste han inte hvad de skulle tjäna till. Och herre gud, hvilket kapital var icke nedlagdt i en sådan lyx. Han undrade hvem det var, som velat ha det på det där viset. Sonhustrun hade visserligen haft

litet pengar med sig, men de förslogo inte långt, om allting skulle vara härefter.

Han höll just på att känna efter hur tung sockerskålen var, då de nygifta kommo in.

Agda föll honom strax om halsen, klappade honom på begge kinderna och sade, att nu hade de väntat så länge på honom, att de börjat tro, att pappa tänkt ligga i ide hela vintern.

Det var en sådan friskhet öfver hela hennes lilla person och en sådan oemotståndlig glädtighet i de rörliga, litet kisande ögonen under den ljusa luggen, att pappa svärfar för ett ögonblick glömde bort sina ekonomiska öfverslag, och man satte sig till bords i en upprymd stämning.

Tack vare kamrerns dröjsmål och gästens ankomst hade ärterna hunnit bli färdiga, och middagen var i allo förträfflig. Brukspatronen tyckte visserligen inte, att den kunde jämföras med »mammas» mat därhemma, men det hade han nu inte väntat sig, och det enda han inte riktigt kunde finna sig i var sättet att servera den. Hemma lade mamma för de bästa bitarna på husfaderns tallrik, men här var det alldeles tvärt om. Här satt hans son Harald och valde i karotten och fiskade upp den ena godbiten efter den andra.

»Den här ska du ha, Agda! Å, ät litet till!»

Och hon tog det precis som det skulle så vara.

Brukspatronen gaf henne ett forskande ögonkast från sidan. Han undrade, om hon verkligen kände en hustrus plikter. Men hon förstod inte

alls, utan svarade honom med en motfråga framställd så högt och så frimodigt som möjligt.

»Hör du, pappa, vet du af att Harald är förskräckligt illa uppfostrad?»

»Nej,» sade brukspatronen allvarligt. Han visste, att Harald i sin tidigare ungdom fått stryk ungefär två gånger i veckan, och att han legat i Upsala i tio år. Han hade ingenting på sitt samvete.

»Ja, men det ä' han. Han vill tvinga mig att äta bröd till maten, och en gentleman tvingar aldrig ett fruntimmer till någonting,» sade Agda.

Å, hon var bortskämd och självsvåldig! Pappa svärfar blef med ens öfvertygad om att det var hennes fel med både draperierna och porslinet kring väggarna, och fastän han skämtade och skrattade som de andra, beslöt han att med skärpt noggrannhet studera hennes karakter.

Men Agda å sin sida försökte vara så angenäm och älskvärd som möjligt. Hon hade föresatt sig att »ta» gubben. Hon ville att han skulle tycka, att hon var intelligent och kvick, och hon slog honom verkligen med sin förmåga att vara med om alla slags samtalsämnen. Hon kunde konversera om både tullar och industri, ja, till och med politik.

Diskuterade herrarne den olyckliga mjöltullen, så föreslog hon som en kraftåtgärd, att man skulle baka bröd af majsmjöl. Resonnerade de om en påtänkt statsminister, så visste hon, att han hade en mycket lång näsa och en son, som en gång

hade tappat sin hatt genom ett kupéfönster, och talade de om ett sågverk i Norrland, så berättade hon, att hon för två år sedan sett ett pappersbruk i Norrköping. Hon rörde sig ledigt på alla områden.

Men det var inte utan att brukspatronen till slut började längta efter en smula ensamhet med sin son, och vid desserten vände han sig till honom med frågan, hvad de skulle göra i eftermiddag.

»Ja, hvad tycker pappa,» sade Harald. »Ska vi gå ut?»

»Kanske det. En liten stund på varietén?»

»Ja,» utbrast Agda och satte ned sitt glas. »Ska vi gå på varietén?»

Pappa svärfar såg på henne. De där fruntimmersbesöken på varietén föreföllo honom både underliga och plebejiska. »Mamma» därhemma skulle aldrig fått en sådan idé i sitt hufvud, lika litet som hon skulle vågat kasta sig in i ett af herrarnes samtal om högre angelägenheter. Och hvilka pretentioner sedan!

»Hm . . .,» sade han och drack en mun vin, »vi bli bara borta en liten stund . . .»

»Ja, det är just lagom det,» förklarade Agda, och med detsamma brast hon ut i ett klingande gapskratt. »Trodde ni att ni skulle bli af med mig? Men ser du, pappa, det gick inte. Jag har en princip, som jag håller fast vid, och den är att hänga sig på, hänga sig på vid alla tillfällen, jämt och ständigt.»

»Det var en liten förmånlig princip,» sade pappa svärfar och tittade på sin son.

Men Harald satt bara och skrattade.

»Om jag inte gjorde det,» återtog Agda, »så skulle Harald ibland glömma, att jag fanns, och så skulle han börja tro, att det inte passade, att jag alltid var med. Och om jag inte kan vara med min man öfverallt, så ä' jag inte riktigt gift. Men, ser ni, det ä' jag!»

Och med en liten smäll kastade hon desertskeden på tallriken, sprang upp, ställde sig bakom sin mans stol och lindade bägge armarna om hans hals.

»Och ser du, pappa svärfar,» sade hon, »jag vill hänga mig på, och jag kan hålla mig fast.»

Nästa ögonblick hade hon släppt honom och kastade slängkyssar åt de bägge herrarne.

»Nu går jag och klär mig.»

Hon bugade sig djupt i dörren och försvann.

Herrarne smålogo åt hvarann, brukspatronen en smula tryckt, och som Hedda just gick genom salen med kaffebrickan, började de tala om helt andra saker. Men sedan de slagit sig ned i salongen och fått sina koppar fyllda, sade gubben litet försiktigt under det han rörde om sockret med den förgyllda skeden:

»Hör du, Harald, du, ä' du mycket ute nu för tiden?»

»Nej, inte just,» svarade sonen.

»Hm, jag kan tro det.»

»Hur så?»

Men det svarade brukspatronen inte på, ty Agda stod i dörren elegant och färdigklädd i kort plyschkappa och en liten spetsig hatt med luftiga espritfjädrar.

* * *

Klockan var inte mer än elfva, då pappa svärfar gått in till sig, och Agda stod och öppnade ett fönster i salongen för att släppa ut cigarröken. De hade ätit hemma, för att det inte skulle bli för tröttsamt för den resande.

»Säg, Harald, tror du att jag slog an,» frågade unga frun.

Hon hade verkligen bjudit till. Hon hade satt blommor i gubbens knapphål och låtit honom kyssa sig på kinden. Hon hade varit så spirituell på varietén, att pappa svärfar mera sett på henne än på divorna på tiljan, och när brukspatronen efter supén föreslog, att han och Harald skulle draga sig tillbaka för att röka en cigarr i skrifrummet, så slog hon undan portièren till salongen och gjorde dem till och med den äran att själf sällskapa med en cigarrett. Hon var med på allt.

Harald kysste hennes ljusa hår. Han var stolt öfver henne.

Ja visst hade hon slagit an. Gubben far var väl inte mer än människa heller.

Men plötsligt kom han att tänka på att fadern inte hade någon lektyr till natten. Han tog aftontidningen, gick in till honom och blef mycket väl-

kommen. Fadern hade än det och än det att säga honom, och han hviskade, som det hade varit hemligheter och någon kunde höra dem.

Då Harald skulle gå, tryckte han först hans hand, slog honom sedan på axeln, såg honom betydelsefullt och sorgset i ögonen, men sade ingenting.

»Hva befalls?» frågade sonen.

»Hon ä' nog söt,» sade brukspatronen drö-jande, »rasande söt... Men...»

»Hvad för men?»

Fadern suckade, vände bort hufvudet, gick ett slag på golfvet, stannade framför sin son och slog honom ännu en gång på axeln.

»Stackars min gosse!» sade han.

»Ä' du förbannad, pappa...?»

»Du skulle ta hand om henne, min gosse. Ser du, jag vet nog, att inte alla kvinnor kan vara som mamma, och en så'n hustru som mamma kan ju inte alla få, men du ska väl ändå vara herre i huset...»

»Å skäms,» sade Harald, »gå du bara och lägg dig, pappa, och stå inte här och prata i sömnen!»

Och i detsamma tog han gubben, så stor och lång han var, bar honom till sängen, drog täcket öfver hufvudet på honom och gick ut.

Först var han ond, men när han kom in till Agda, smålog han för sig själf.

Hans hustru satt vid skrifbordet och genom-såg Heddas betyg, som hon hållit på att författa i middagsstunden.

»Nå,» sade hon och vände sig om, »hva sa' han om mig?»

Hon satt halft omvriden med hufvudet stödt mot två fingrar och väntade på komplimangen.

»Å, just ingenting,» sade han. »Han tyckte du var söt.»

Och det var allt hvad Agda kunde leta fram. Hon tyckte det var alldeles för litet, men när hon slutligen insåg, att det var omöjligt att få veta mer, började hon åter fundera på sitt betyg och satt och viftade med det fram och tillbaka, medan hennes man stod och tittade i en bok.

»Kan du gissa, Harald,» sade hon, »hvad folk säger om mig?»

»Nej, hur skulle jag kunna det?»

»Någonting riktigt oförsynt.»

»Nå?»

»Att jag står under toffeln.»

Han brast ut i skratt, men tystnade tvärt, ville veta hvem som sagt det, men gaf sig endast nödtorftig tid att åhöra upplysningen.

»Och kan du gissa, hvad man säger om mig,» sade han.

»Nej.»

»Någonting ännu värre.»

»Hvad då?»

»Att det ä' jag, som står under toffeln.»

»Hvem, när . . ., hur . . .?»

Nu var det hennes tur att fråga, men fem minuter därefter satt hon på sin mans knä och höll hans hufvud mellan sina händer.

»Jag är nästan rädd för att de ha rätt,» sade hon. »Men tänk, om de visste...»

»Om de visste...?»

»Att de ha rätt bägge två, både Hedda och pappa svärfar!»

Innehåll.

Pastorskans stora middag . . . . . 5.

Samvetskval . . . . . 19.

»Mig lurar han inte . . .» . . . . . 37.

Förlåt! . . . . . 53.

Bakläxan . . . . . 65.

Strecket i almanackan . . . . . 79.

Riktigt silfver . . . . . 91.

Den gamla klockan . . . . . 105.

En sorglig underrättelse . . . . . 121.

Två hufvuden och en tanke . . . . . 135.

Ett jubileum . . . . . 147.

Under toffeln . . . . . 165.

245
So.

6000091727
Göteborgs universitetsbibliotek